

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Ekonomické vztahy ČR a Rakouska

Economic relations of the Czech Republic and Austria

Ludmila Nešporová

Cheb 2012

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Ekonomické vztahy České republiky a Rakouska“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce Ing. Hany Kunešové za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Chebu, dne 4. května 2012

Podpis autora

Poděkování

Děkuji všem, kteří mi pomáhali při psaní této bakalářské práce. Hlavně bych ráda poděkovala vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Haně Kunešové za její pomoc při zpracovávání této práce a za její připomínky. Další poděkování bych věnovala své rodině, která mi poskytla psychickou podporu při vypracovávání této práce.

Obsah

ÚVOD	8
1 Základní formy mezinárodních ekonomických vztahů.....	9
1.1 Mezinárodní pohyb zboží (mezinárodní obchod)	9
1.2 Mezinárodní pohyb služeb	14
1.3 Mezinárodní pohyb kapitálu	16
1.4 Mezinárodní pohyb pracovních sil.....	20
1.5 Mezinárodní pohyb vědecko-technických znalostí.....	22
1.6 Faktory ovlivňující mezinárodní ekonomické vztahy.....	23
1.7 Subjekty ekonomických vztahů	23
2 Charakteristika Rakouska.....	25
2.1 Základní charakteristika Rakouska	25
2.2 Ekonomická charakteristika Rakouska	25
2.2.1 Vývoj makroekonomických ukazatelů.....	25
2.2.2 Struktura rakouského hospodářství	27
2.3 Zahraniční obchod Rakouska	29
2.3.1 Vývoj zahraničního obchodu v Rakousku	30
2.3.2 Teritoriální struktura obchodu.....	31
2.3.3 Komoditní struktura obchodu	32
2.4 Přímé zahraniční investice Rakouska.....	35
2.4.1 Aktivní PZI.....	36
2.4.2 Pasivní PZI.....	36
3 Vybrané formy ekonomických vztahů mezi ČR a Rakouskem	38
3.1 Právní úprava vzájemných vztahů	38
3.2 Obchod se zbožím	39

3.2.1 Komoditní struktura obchodu	40
3.2.2 České firmy vyvážející a dovážející zboží z Rakouska	43
3.3 Obchod se službami	44
3.3.1 České firmy podílející se na vzájemném obchodu se službami	45
3.4 Přímé zahraniční investice	46
3.4.1 Rakouské přímé zahraniční investice v České republice	46
3.4.1.1 Rakouští investoři.....	47
3.4.2 Přímé zahraniční investice České republiky v Rakousku	48
3.5 Instituce ovlivňující ekonomické vztahy ČR a Rakouska.....	49
3.5.1 Ministerstvo průmyslu a obchodu	49
3.5.2 CzechTrade	50
3.5.3 CzechInvest	50
3.5.4 Rakouská obchodní komora	51
3.5.5 ABA- Invest	51
3.6 Veletrhy.....	51
3.6.1 Veletrhy v Rakousku.....	51
3.6.2 Veletrhy v České republice	52
3.7 Úspěšné firmy	53
3.7.1 BAEST, a.s.....	53
3.7.2 HELUZ cihlářský průmysl v.o.s.	54
3.8 Perspektivní položky českého exportu.....	55
ZÁVĚR	57
Seznam tabulek	59
Seznam obrázků	60
Seznam použitých zkratk.....	61

Seznam použité literatury..... 63

Seznam příloh

Příloha A

ÚVOD

Česká republika a Rakousko jsou si země v mnohém podobné, ať už se to týká jejich geografické polohy v srdci Evropy či jejich obdobné rozlohy. A je to nejen jejich společná historie, která je ovlivnila, ale i jejich kultura si je velmi blízká. Rakousko a Česká republika jsou dlouholetí sousedé se všeobecně dobrými vztahy, které sice někdy byly narušeny neshodami například ohledně Benešových dekretů či jaderné elektrárny Temelín, ale i přes všechny neshody se jejich ekonomické vztahy stále vyvíjejí velmi kladně.

Téma mé bakalářské práce je „Ekonomické vztahy ČR a Rakouska“. Česká republika a Rakousko jsou dlouholetými partnery, co se týče jejich vzájemných ekonomických vztahů. Hlavní cíl mé práce je tedy zhodnocení vybraných forem mezinárodních ekonomických vztahů, které probíhají mezi Českou republikou a Rakouskem a následné načrtnutí jejich dalšího vývoje.

Bakalářská práce je členěna do 3 kapitol. V první kapitole mé práce uvádím a charakterizuji formy mezinárodních ekonomických vztahů-mezinárodní pohyb zboží, služeb, kapitálu, pracovních sil a vědecko-technických znalostí. Dále se v této kapitole věnuji faktorům, které ovlivňují mezinárodní ekonomické vztahy a subjektům, které v těchto vztazích vystupují. Druhou kapitolu jsem věnovala ekonomické charakteristice Rakouska. Ve třetí kapitole se zabývám vybranými formami ekonomických vztahů mezi Českou republikou a Rakouskem. Věnuji se tedy obchodu se zbožím a službami a přímým zahraničním investicím. Dále se v této kapitole věnuji institucím ovlivňující ekonomické vztahy České republiky a Rakouska, veletrhům probíhajících v obou zemích a perspektivám vzájemné obchodní výměny. V závěru této kapitoly jsou uvedeny dva příklady úspěšných firem, které pronikly na rakouský trh. V závěru mé práce jsem zhodnotila vybrané formy ekonomických vztahů České republiky a Rakouska a nastínila jsem jejich budoucí vývoj.

1 Základní formy mezinárodních ekonomických vztahů

Kapitola je věnována mezinárodním ekonomickým vztahům, jejich formám, faktorům ovlivňujícím mezinárodní vztahy a subjektům, které v těchto vztazích vystupují.

„Mezinárodní ekonomické vztahy (MEV) jsou vztahy, které vznikají mezi subjekty náležejícími do různých státních či mezinárodních celků nebo vztahy mezi těmito celky, pokud samy vystupují jako subjekty.“(Kunešová a kol., 2005, s. 41)

Světová ekonomika je v posledních desetiletích ovlivňována mnoha tendencemi, které ovlivňují i mezinárodní ekonomické vztahy. Hlavní tendence, které ovlivňují mezinárodní ekonomické vztahy, jsou internacionalizace a globalizace. Internacionalizace přispívá ke sbližování národů postupným odbouráváním různých bariér, dále vede k přeměně národních jevů na jevy mezinárodní. Důsledky plynoucí z internacionalizace jsou stále rostoucí propojenost a vzájemná závislost zemí. Globalizace je tendence, která vede k provázanosti ekonomik, jež jsou pak vnímány jako jeden propojený celek bez hranic.

Základní formy mezinárodních ekonomických vztahů jsou mezinárodní pohyb zboží, mezinárodní pohyb služeb, mezinárodní pohyb kapitálu, mezinárodní pohyb pracovních sil a mezinárodní pohyb vědecko-technických znalostí.

1.1 Mezinárodní pohyb zboží (mezinárodní obchod)

Základní a historicky první formou mezinárodních ekonomických vztahů, která se vyvinula, je mezinárodní pohyb zboží (mezinárodní obchod). Je to faktor, který velmi významně vede k propojování jednotlivých národních ekonomik, a tím i k jejich rostoucí vzájemné závislosti a propojenosti a k rozvoji světového hospodářství.

Příčin vedoucích k mezinárodnímu pohybu zboží je několik. První příčina je existence monopolu výhodných přírodních či klimatických podmínek jako je například vybavenost dané země přírodními zdroji, geografická poloha dané země či podnební pásmo, ve kterém se země nachází. Další příčiny představují odlišné preference spotřebitelů a realizace absolutní a komparativní výhody plynoucí z mezinárodního obchodu pro danou zemi. (Kunešová a kol., 2005)

Absolutní výhoda pro zemi vyplývá z jejích výhodných výrobních podmínek, které má oproti jiné zemi. To umožňuje zemi vyrábět určitou produkci s nižšími náklady, což mimo jiné vede ke specializaci na tuto produkci a k zapojení do zahraničního obchodu. Pokud se tedy země začnou specializovat na výrobu statků, u kterých mají nízké výrobní náklady a naopak budou dovážet statky, u kterých mají vysoké výrobní náklady, tak na tom budou lépe, než kdyby statky produkovaly samy. (Holman, 2011)

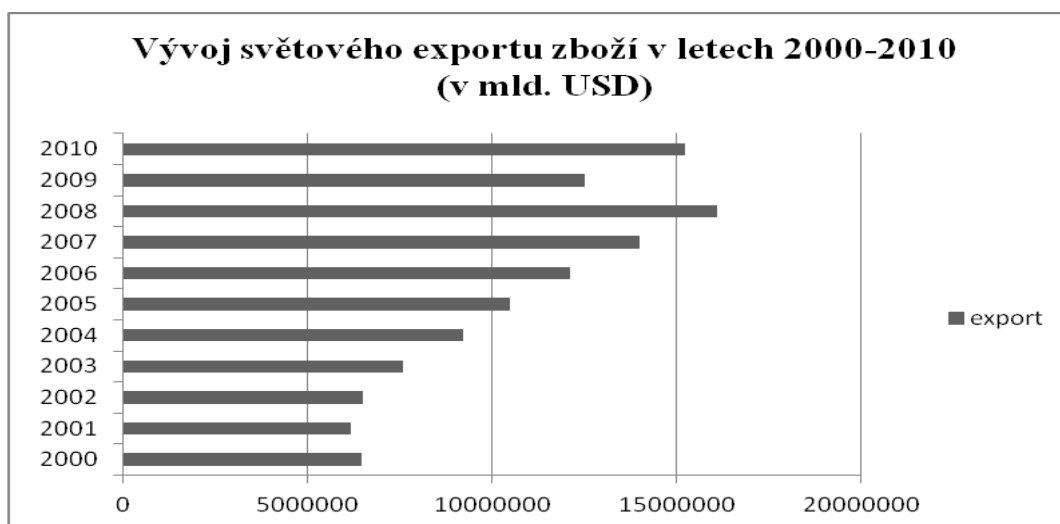
Komparativní výhoda říká, že spolu mohou výhodně obchodovat dvě země (A i B), z nichž jedna (B) vyrábí všechny své statky s vyššími náklady než země (A). Proto jejich vzájemný obchod přináší výhody oběma zemím, a tak země A vyrábí svou statky levněji než země B. Je to tak, že pokud se země A bude specializovat na výrobu statku, u kterého je její komparativní výhoda vyšší a země B na výrobu statku, jehož komparativní nevýhoda je nižší.

Stále rostoucí směna zboží mezi národními ekonomickými celky, která roste s minimální dělbou práce, míří od původně izolovaných národních trhů k trhu světovému, ke vzniku mezinárodního a světového obchodu jako souhrnu všech vztahů spojených s pohybem zboží mezi národními ekonomickými celky.

Světový trh je sféra oběhu světového hospodářství propojující zbožně peněžní vztahy jednotlivých národních celků s jejich trhy. Na světový trh můžeme nahlížet ze dvou hledisek. Prvním hlediskem je hledisko skladby zboží (komoditní) a druhým hlediskem je hledisko územní (teritoriální). U hlediska komoditního se posuzuje, jaké druhy zboží jsou na světovém trhu předmětem obchodu. Komoditní struktura obchodu je závislá na stupni rozvoje výrobních sil, déle pak rozsahu mezinárodní dělby práce apod. Z hlediska teritoriálního nejprve vznikl místní trh, který představoval souhrn koupí a prodejů na určitém místě. Dalším stupněm místního trhu se stal trh vnitřní, neboli národní, který spojil několik místních trhů v rámci národního hospodářství jednoho státu. Vnitřní trh tvoří souhrn koupí a prodejů mezi jednotlivými místními trhy. V rámci vnitřního trhu se odstraňují překážky oddělující jednotlivé místní trhy. Pokud se spojí několik zemí v určité oblasti, vzniká regionální trh. Posledním stupněm vývoje je světový trh, který lze charakterizovat jako souhrn koupí a prodejů mezi obchodními partnery všech zemí světa během určitého období. (Kunešová a kol., 2005)

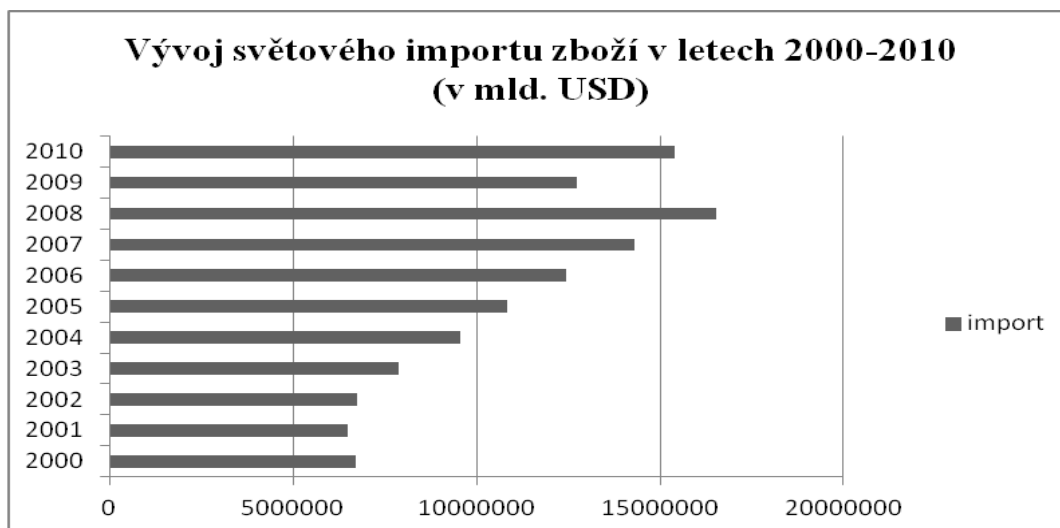
Ve světovém obchodu se začínají projevovat základní vývojové tendence. Jedné z nich si můžeme všimnout na dalších dvou obrázcích. Je zde znázorněn vývoj světového exportu a importu. Z těchto obrázků je zcela zřejmé, že vzrůstá objem exportovaného a importovaného zboží v rámci celého světa. (Cihelková a kol., 2005)

Obr. č. 1 Vývoj světového exportu zboží v letech 2000-2010 (v mld. USD)

Zdroj: WTO, 2011, vlastní zpracování

Obr. č. 2 Vývoj světového importu zboží v letech 2000-2010 (v mld.USD)

Zdroj: WTO, 2011, vlastní zpracování

Další tendence se projevují v těchto směrech:

- „dochází i k relativnímu růstu vývozu a dovozu zboží, což se projevuje v rostoucím podílu světového produktu, jenž prochází mezinárodní směnou,
- komoditní struktura světového vývozu a dovozu zboží se mění ve prospěch rostoucího podílu výrobků zpracovatelského průmyslu
- k trvalým změnám dochází v teritoriálním zaměření a podílu na světovém obchodě z hlediska jednotlivých zemí, skupin zemí, kontinentů.“ (Cihelková a kol., 2005, s. 65)

Pro měření významu mezinárodního pohybu zboží mezi jednotlivými zeměmi je možné použít různé ukazatele. Jedním z ukazatelů je poměr exportu (importu) k hrubému domácímu produktu, který udává, do jaké míry je národní ekonomika závislá na vnějším prostředí. Dalším ukazatelem, který se používá, je podíl jednotlivých zemí na světovém obchodu (exportu a importu). Tento ukazatel udává informace o zapojení jednotlivých zemí do světového trhu. (Kunešová a kol., 2006)

V tabulce č. 1 najdeme hlavní vývozce a dovozce zboží v roce 2010 a jejich podíl na světovém trhu. V roce 2010 se stala největším vývozcem zboží Čína (10.4%), následovaná USA (8.4%), Německem (8.3%), Japonskem (5.1%) a Nizozemskem (3.8%). Na 29. místě se umístilo Rakousko (1.0%) a Česká republika (0.9%) se umístila na 30. místě. Mezi pět největších dovozců zboží v roce 2010 patří USA (12.8%), Čína (9.1%), Německo (6.9%), Japonsko (4.5%) a Francie (3.9%). Rakousko (1.0%) se zařadilo na 29. místo na světě a Česká republika (0.8%) se umístila na stejném místě jako při vývozu zboží na 30. místě.

Tab. č. 1 Hlavní vývozci zboží v roce 2010

EXPORT ZBOŽÍ				IMPORT ZBOŽÍ			
Pořadí	Vývozce	Hodnota (v mld. USD)	Podíl na světovém exportu v %	Pořadí	Vývozce	Hodnota (v mld. USD)	Podíl na světovém importu v %
1	Čína	1578	10.4	1	USA	1969	12.8
2	USA	1278	8.4	2	Čína	1359	9.1
3	Německo	1269	8.3	3	Německo	1067	6.9
4	Japonsko	770	5.1	4	Japonsko	694	4.5
5	Nizozemsko	573	3.8	5	Francie	606	3.9
6	Francie	521	3.4	6	Velká Británie	560	3.6
7	Jižní Korea	466	3.1	7	Nizozemsko	517	3.4
8	Itálie	448	2.9	8	Itálie	484	3.1
9	Belgie	412	2.7	9	Hong Kong	442	2.9
10	Velká Británie	406	2.7	10	Jižní Korea	425	2.8
29	Rakousko	152	1.0	27	Rakousko	159	1.0
30	Česká republika	133	0.9	30	Česká republika	126	0.8

Zdroj: WTO, 2011

V tabulce č. 2 si můžeme všimnout, že v rámci světového obchodu se zbožím se nejvíce uzavírají obchody na regionální úrovni. Ty tak převažují nad obchody mezi regiony. Nejvyšší úroveň v regionálním obchodu se zbožím patří Evropě (71%) a Asii (52.6%). Největší vývozce zboží představují Severní Amerika, Evropa a Asie, zatímco nejmenší vývozci zboží jsou Afrika, Střední východ, SNS a Jižní a Střední Amerika. Ze světového obchodu se zbožím míří přibližně 2/3 zboží na evropský a asijský trh. Hlavní

trh pro SNS je trh evropský, kam putuje více jak polovina jejich zboží. I pro Afriku je evropský trh velmi důležitý, končí zde přes 36% zboží. Zato ze Středního východu putuje více jak polovina zboží do Asie.

Tab. č.: 2 Regionální a meziregionální struktura světového obchodu se zbožím v roce 2010 (v mld. USD)

	Svět	NAX	CSC	EVR	SNS	AFR	MEA	ASI
Svět	14851,00	2508,40	586,63	5843,97	399,02	452,76	560,54	4216,41
NAX	1964,62	956,45	165,26	330,01	11,07	32,48	52,71	413,12
CSC	577,01	137,97	147,91	107,92	7,59	14,98	14,94	133,97
EVR	5631,80	415,82	97,83	3998,39	179,78	176,72	167,68	524,18
SNS	588,02	32,99	6,36	308,24	109,10	8,67	19,44	87,82
AFR	508,05	85,27	13,60	183,67	1,96	62,48	18,74	122,53
MEA	894,93	78,97	7,28	107,99	4,78	29,01	89,14	470,60
ASI	4686,14	800,93	148,39	807,75	84,74	128,42	197,90	2464,19

Zdroj: WTO, 2011

1.2 Mezinárodní pohyb služeb

Poměrně novým a dynamicky se rozvíjejícím se činitelem světového trhu je vývoz a dovoz služeb mezi jednotlivými zeměmi (tzv. neviditelný export). V tabulce vidíme, jak od roku 2000 narůstá export a import služeb v celosvětovém měřítku.

Tab. č. 3 Vývoj světového exportu a importu služeb v letech 2000-2010 (v mld. USD)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Export	1483,0	1486,7	1599,3	1831,8	2229,7	2495,9	2830,9	3408,1	3842,4	3386,0	3692,5
Import	1457,3	1475,5	1561,4	1781,7	2132,4	2372,9	2658,5	3171,8	3622,1	3211,6	3511,2

Zdroj: WTO, 2011, vlastní zpracování

„Služba je činnost, kterou může jedna strana nabídnout straně druhé, je naprosto nehmotelná a nevytváří žádné nabyté vlastnictví.“ (Jakubíková, 2009, s. 68) Služby mají několik vlastností, které je odlišují od zboží. Mezi tyto vlastnosti služeb patří nehmotnost, neskladovatelnost, pomíjivost, proměnlivost, absence vlastnictví, většinou jsou i neviditelné a rozhodně je nejde oddělit od jejich poskytovatele. V ekonomické literatuře můžeme najít různé klasifikace služeb, jedním z nich je členění služeb, podle:

- „služby distribuce (např. doprava a skladování, komunikace, velkoobchod a maloobchod),
- výrobní služby (např. bankovníctví, finance, pojišťovnictví, účetnictví, právní služby),
- sociální služby (např. zdravotnictví, školství, poštovní služby, náboženství, státní služby),
- osobní služby (např. domácí služby, opravy, hotely, restaurace).“ (Cihelková a kol., 2005, s. 68)

Jako zdroj informací o mezinárodním pohybu zboží a služeb slouží platební bilance země, resp. její běžný účet. Je zde položka vývoz a dovoz služeb, klasifikace mezinárodních služeb však ještě není zcela sjednocená. Další problém zde představuje nedostatečný systém statistického zjišťování a vymezení sledovaných služeb. (Kunešová a kol., 2005)

V následující tabulce jsou uvedeni největší vývozci služeb podle zemí v roce 2010. Mezi pět vývozců s nejvyšším podílem světového vývozu komerčních služeb v roce 2010 patří USA (14.0%), Německo (6.3%), Velká Británie (6.1%), Čína (4.6%) a Francie (3.9%). Rakousko (1.5%) se mezi vývozci komerčních služeb umístilo na 21. místě a Česká republika (0.6%) se umístila na 37. místě. Nejvyšší podíl na světovém dovozu komerčních služeb má USA (10.2), Německo (7.4%), Čína (5.5%), Velká Británie (4.6%) a Japonsko (4.4%). Rakousko (1.0%) jako dovozce se umístilo na 29. místě a Česká republika (0.6%) na 35. místě na světě.

Tab. č. 4 Hlavní vývozci a dovozci komerčních služeb v roce 2010

EXPORT KOMERČNÍCH SLUŽEB				IMPORT KOMERČNÍCH SLUŽEB			
Pořadí	Vývozce	Hodnota (v mld. USD)	Podíl na světovém exportu v %	Pořadí	Vývozce	Hodnota (v mld. USD)	Podíl na světovém importu v %
1	USA	518	14.0	1	USA	358	10.2
2	Německo	232	6.3	2	Německo	260	7.4
3	Velká Británie	227	6.1	3	Čína	192	5.5
4	Čína	170	4.6	4	Velká Británie	161	4.6
5	Francie	143	3.9	5	Japonsko	156	4.4
6	Japonsko	139	3.8	6	Francie	129	3.7
7	Indie	123	3.3	7	Indie	116	3.3
8	Španělsko	123	3.3	8	Irsko	108	3.1
9	Nizozemsko	113	3.1	9	Itálie	108	3.1
10	Singapur	112	3.0	10	Nizozemsko	106	3.0
21	Rakousko	54	1.5	29	Rakousko	37	1.0
37	Česká republika	22	0.6	35	Česká republika	20	0.6

Zdroj: WTO, 2011

1.3 Mezinárodní pohyb kapitálu

Mezinárodní pohyb kapitálu představuje pohyb kapitálu z jedné země do jiné, ve které jsou lepší podmínky pro zhodnocení kapitálu.

Prvotní motiv pro pohyb kapitálu je tedy ten, že v každé zemi je investovaný kapitál zhodnocován jinak. Další motivy pro vývoz kapitálu se začaly projevovat už před 2. světovou válkou, kdy byly snahy získat monopolní postavení v těžbě surovin

v zaostalých zemích či snahy o uplatnění přebytku kapitálu v zahraničí s cílem vyššího zhodnocení kapitálu. Po 2. světové válce se začínají vyskytovat nové motivy pro pohyb kapitálu, mezi ně patří například absolutní nedostatek kapitálu v zemích zničených válkou, jako bylo například Německo či Japonsko. Motivů bylo i ekologické, ale byla to i snaha získat vnější zdroje pro uspíšený ekonomického růstu rozvojových a centrálně plánovaných zemí. (Kunešová a kol., 2005)

Kapitál, který se v zahraničí investuje, rozdělujeme podle několika hledisek podle typu investovaného kapitálu, podle času a podle vlastnictví. Podle hlediska typu investovaného kapitálu rozlišujeme přímé zahraniční investice (PZI), portfoliové investice (nepřímé investice) a zahraniční vklady a úvěry. Podle časového hlediska lze investice rozdělit na krátkodobý kapitál (investován na dobu kratší než jeden rok) a dlouhodobý kapitál (investován na dobu delší než jeden rok). Podle hlediska vlastnictví rozlišujeme kapitál soukromý, kdy je investorem soukromý subjekt, kapitál státní, kdy je investorem stát a kapitál mezinárodní, kdy investorem jsou mezinárodní subjekty. (Kunešová a kol., 2006)

Přímé zahraniční investice jsou velmi významnou formou mezinárodního pohybu kapitálu. „Přímé zahraniční investice představují takový nákup majetku v jedné zemi investory druhé země, který jim umožní kontrolu podniku a rozhodnutí o něm na základě minoritního či majoritního vlastnictví.“ (Kunešová a kol., 2006, s. 35)

Podle devizového zákona ČR č. 219/1995 Sb. v platném znění jsou však přímé zahraniční investice vymezeny jako „vynaložení peněžních prostředků nebo jiných penězi ocenitelných majetkových práv a jiných majetkových hodnot, jehož účelem je založení, nabytí nebo rozšíření trvalých ekonomických vztahů investujícího tuzemce nebo tuzemců jako osob jednajících ve shodě na podnikání v zahraničí nebo investujícího cizozemce nebo cizozemců jako osob jednajících ve shodě na podnikání v tuzemsku, a to zejména některou z těchto forem:

1. vznik nebo získání výlučného podílu na podnikání včetně jeho rozšíření,
2. účast v nově vzniklém nebo existujícím podnikání, jestliže investor vlastní nebo získá nejméně 10 % podílu na základním kapitálu obchodní společnosti nebo družstva nebo

nejméně 10 % podílu na vlastním kapitálu společnosti nebo nejméně 10 % hlasovacích práv nebo jiný podíl na podnikání společnosti přesahující 10 %,

3. další poskytnutí nebo přijetí finančních prostředků nebo jiných penězi ocenitelných majetkových hodnot nebo práv v rámci ekonomických vztahů založených přímou investicí,

4. finanční úvěr spojený s dohodou o podílu na rozdělení zisku nebo s výkonem účinného vlivu na řízení podniku,

5. užití zisku ze stávající přímé investice do této investice (reinvestice zisku)“
(Devizový zákon ČR č. 295/1995 Sb. v platném znění)

Realizace přímých zahraničních investic probíhá formou nákupu akcií podniku, ve světové praxi to znamená nákup více jak 10% akcií nebo založením nového podniku. Přímé zahraniční investice představují z hlediska času dlouhodobý kapitál. Z hlediska vlastnictví mohou být soukromé, státní či mezinárodní. (Kunešová a kol., 2006)

Důsledky, které sebou přímé zahraniční investice pro danou zemi nemusí být vždy kladné. Je pravda, že vstup zahraničního investora sebou přináší výhody jako snížení nezaměstnanosti, zvýšení produkce či oživení regionu, ale je nutné si uvědomit, že zahraniční investor vstupuje do země kvůli výhodnému obchodu. Velmi často dochází k tomu, že velké zahraniční firmy konkurují těm malým domácím. Je tedy jasné, že zájmy zahraničních investorů se nemusí nutně krýt s ekonomickými záměry dané země.

Investiční pobídky představují nástroj země k přilákání zahraničních investorů do dané země. Můžeme si je představit jako „slevu“, kterou země investorovi nabídne za to, že svůj kapitál investuje v dané zemi. Jelikož je však každá země jiná, každá má jiné komparativní výhody, rozhodují se investoři i na základě jiných předpokladů. Mezi nimiž můžeme jmenovat například kvalitní infrastrukturu dané země, kvalifikované pracovní síly, úroveň mezd a mzdových nákladů v dané zemi, výše daní, právní a politické prostředí, blízkost potencionálních dodavatelů a odběratelů apod. Země nabízejí různé druhy investičních pobídek, jako jsou například daňové úlevy, celní úlevy, finanční podpora (poskytování grantů či dotací) nebo místní podpora (darování nebo prodej pozemků za symbolickou cenu,...), která je poskytována na místní úrovni institucemi státní správy či samosprávy. Když se zemi podaří přilákat zahraničního

investora, přináší to dané zemi výhody jako například snížení nezaměstnanosti, vznik sítě menších firem, které s investorem spolupracují, dochází k revitalizaci regionu, ve kterém se zahraniční investor podniká a regiony, tak mohou získat vyšší daňové výnosy, které pak putují do místních rozpočtů. (Kunešová a kol., 2005)

V následujících dvou tabulkách je uveden vývoj dovozu a vývozu přímých zahraničních investic v letech 2005-2010. Největší hodnoty vývozu a dovozu ve světě dosáhly přímé zahraniční investice v roce 2007, od té doby začaly klesat. Bylo to způsobeno začátkem ekonomické krize, která začala v USA. Od roku 2010 začíná zas jejich hodnota ve světě mírně vzrůstat. Největšími dovozci přímých zahraničních investic v roce 2010 byly rozvinuté ekonomiky (48%) a rozvojové ekonomiky (46%). Největšího vývoze přímých zahraničních investic představují rozvinuté ekonomiky, které v roce 2010 vyvezly 70% těchto investic. Zato nejméně se dovezlo a vyvezlo z jihovýchodní Evropy a SNS.

Tab. č. 5 Dovoz přímých zahraničních investic podle regionů v letech 2005-2010 (v mil. USD)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Svět	982 593	1 461 863	1 970 940	1 744 101	1 185 030	1 243 671
Rozvinuté ekonomiky	619 134	977 888	1 306 818	965 113	602 835	601 906
Rozvojové ekonomiky	332 343	429 459	573 032	658 002	510 578	573 568
Jihovýchodní Evropa a SNS	31 116	54 516	91 090	120 986	71 618	68 197

Zdroj: UNCTAD, 2011, vlastní zpracování

Tab. č. 6 Vývoz přímých zahraničních investic podle regionů v letech 2005-2010
(v mil. USD)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Svět	882 132	1 405 389	2 174 803	1 910 509	1 170 527	1 323 337
Rozvinuté ekonomiky	745 679	1 154 983	1 829 044	1 541 232	850 975	935 190
Rozvojové ekonomiky	122 143	226 683	294 177	308 891	270 750	327 564
Jihovýchodní Evropa a SNS	14 310	23 723	51 581	60 386	48 802	60 584

Zdroj: UNCTAD, 2011, vlastní zpracování

1.4 Mezinárodní pohyb pracovních sil

Mezinárodní migraci obyvatelstva lze definovat jako dobrovolný, převážně ekonomicky odůvodněný pohyb obyvatelstva přes hranice země za účelem relativně dlouhodobého či trvalého pobytu. Hlavní součástí mezinárodní migrace obyvatelstva, která se v posledních desetiletích stala charakteristickým rysem současné světové ekonomiky, je mezinárodní pohyb pracovních sil. Příčiny, které vedou obyvatele k migraci, jsou neekonomické a ekonomické.

Neekonomické příčiny jsou například způsobeny politickou situací v zemi, rasovými či národnostními problémy. Dále to mohou být příčiny vojenské, náboženské či příčiny způsobené nepříznivými přírodními a klimatickými podmínkami. Tento neekonomicky motivovaný přesun obyvatelstva v sobě nese přesun pracovní síly, ale i její rodiny. Bývá to přesun dlouhodobého či trvalého charakteru. Ekonomické příčiny mezinárodní migrace obyvatelstva spočívají v rozdílné životní úrovni a ve výši reálných mezd v jednotlivých zemích. Dále to mohou být změny strukturální povahy, které v jednotlivých zemích vyvolávají potřebu kvalifikovaných a nekvalifikovaných pracovních sil. (Cihelková a kol., 2005)

Existují specifické formy mezinárodní migrace pracovních sil. Jednou z forem je příhraniční migrace, kdy pracovníci stále bydlí ve své mateřské zemi, ale za práci dojíždějí do sousední země. Další formu představuje „odliv mozků“, kdy do zahraniční podcházejí pracovat velmi kvalifikovaní pracovníci motivovaní vysokými mzdami. Tento odliv pracovníků vede v zemi ke snížení technické, kulturní i ekonomické úrovně. Poslední formu představuje nelegální migrace, která je často spojena s pašováním a obchodováním s lidmi.

Z mezinárodní migrace pracovních sil vyplývají důsledky jak pro hostitelskou zemi, tak pro vysílající zemi. Tyto důsledky nejsou jen pozitivní, ale nesou v sobě i nežádoucí důsledky. K pozitivním důsledkům pro hostitelskou zemi lze zařadit např. zaplnění mezer na trhu práce zahraničními silami, získání nových pracovních zkušeností od zahraničních pracovníků, vznik dodatečného zdroje extenzivního ekonomického růstu či příliv kvalifikovaných pracovníků a specialistů, kteří přinášejí hostitelské zemi úsporu společenských nákladů na vzdělání. Nežádoucí důsledky jsou spojeny například s konkurencí zahraničních pracovníků, s diskriminací cizinců v otázce mezd či s negativními společenskými projevy, které jsou vyvolány odlišnou mentalitou, náboženstvím, kulturou a tradicemi. Mezi pozitivní důsledky pro vysílající zemi patří například snížení nabídky pracovních sil vedoucí ke snižování míry nezaměstnanosti, dochází k růstu devizových zdrojů použitelných k rozvoji domácí ekonomiky nebo vznik zahraničních komunit v hostitelské zemi na podporu mezinárodního pohybu zboží, služeb, informací či investic mezi vysílající a hostitelskou zemí. Negativní důsledky, které vyplývají pro hostitelskou zemi, jsou například odliv kvalifikovaných pracovníků, který má vliv na zpomalení ekonomického růstu a růst produktivity práce v zemi, zvyšování tlaku na růst mezd v odvětvích a oborech, ze kterých pracovní síla odchází a další.

Mezinárodní pohyb pracovních sil je ovlivněn mnoha bariérami, které vytváří samy země pracovní síly dovážející a vyvážející. Mezi tyto překážky omezující mezinárodní pohyb pracovních sil patří například překážky sociální, právní, jazykové, politické nebo licenční. (Kunešová a kol., 2006)

1.5 Mezinárodní pohyb vědecko-technických znalostí

Mezinárodní pohyb vědecko-technických znalostí je ovlivňován internacionalizací hospodářského života. Rozvoj a realizace vědecko-technických znalostí v praxi představuje významný faktor ekonomického růstu. Zároveň ovlivňuje postavení jednotlivých zemí v mezinárodních ekonomických vztazích a jejich konkurenceschopnost. Proto se jednotlivé země a mezinárodní společnosti snaží o získání předstihu v oborech, díky kterým získávají technologický a ekonomický předstih.

Mezinárodní pohyb vědecko-technických znalostí se mezi jednotlivými zeměmi realizuje následujícími způsoby. Prvním z nich je směna nové průmyslové produkce obsahující zpředmětněný vědecko-technický pokrok, dále se realizuje prostřednictvím PZI, prodejem patentů, licencí a specializovaných konzultačních služeb. Pohyb vědecko-technických znalostí se realizuje i díky nekomerčním cestám. Tyto nekomerční služby představují mezinárodní vědecké konference, šíření vědeckých informací sdělovacími prostředky, výchovu vysoce kvalifikovaných odborníků v zahraniční apod. (Kunešová a kol., 2005)

„Mezinárodní pohyb vědeckotechnických poznatků tak úzce souvisí s mezinárodní směnou zboží a služeb i s pohybem kapitálu a vysoce kvalifikovaných pracovních sil.“(Kunešová a kol., 2005, s. 72)

Hlavní formu mezinárodního pohybu vědecko-technických znalostí však představují licence, kdy majitel určitého poznatku povoluje za úplatu či další povinnosti někomu jinému jeho užívání. Tento mezinárodní obchod s licencemi se rozvíjí rychleji než světový obchod. Největšího vývozce těchto licencí představuje USA a největší dovozce zas Japonsko a SRN. (Cihelková a kol., 2005)

Musíme si uvědomit, že na žádném úseku mezinárodních ekonomických vztahů nenajdeme tolik bariér jako zde. Forma licencí nezahrnuje nejnovější a strategicky významné vědecko-technické znalosti, nejvýrazněji se to projevuje u vědecko-technických znalostí týkajících se vojenské oblasti. (Kunešová a kol., 2005)

1.6 Faktory ovlivňující mezinárodní ekonomické vztahy

Mezinárodní ekonomické vztahy jednotlivých zemí jsou průsečíkem nejrůznějších vlivů, které lze rozdělit na objektivní a subjektivní. Tyto vlivy mohou působit na vztahy jak kladně, tak i záporně.

Objektivní vztahy jsou již dány, je třeba, aby z nich země vycházely a respektovaly je při zpracování zásadních národohospodářských koncepcí. Tyto vlivy jsou dány například geografickou polohou státu (přístup k moři, velkým splavným řekám, ...), geografickým charakterem země (pohoří, nížiny, lesy, louky, ale i riziko zemětřesení...), klimatickými faktory či existencí periodických klimatických extrémů (bouře, tajfuny,...). Dále jsou to zdroje surovin v zemi (energetické zdroje, nerostné bohatství, dostatek vody apod.), ale i ekonomická vyspělost měst a venkova či vzdělanost.

Subjektivní vlivy vycházejí z vlivu státu, jeho institucí a dalších činitelů. Proto se tyto subjekty snaží tyto vlivy modifikovat, usměrňovat, využívat a eliminovat. Stát ovlivňuje mezinárodní ekonomické vztahy zásahy různého charakteru. Mohou to být plány, programy, národohospodářské nebo oborové koncepce, daňová politika, měnová a finanční politika, zahraničněobchodní politika či použití administrativně-právních nástrojů. Mimo státu ovlivňují mezinárodní ekonomické vztahy ministerstva, zastupitelské úřady v zahraničí, agentury pro podporu exportu, pojišťovny, banky, různé asociace a sdružení, hospodářské komory a další instituce.

K mezinárodním ekonomickým vztahům přispívají i různé formy podpory obchodu, které v dnešní době nabývají stále větší váhy. Propagace, která využívá reklamu, propagandu, agitaci a PR mimo jiné pracuje s pojmy goodwill a image. Firmy si totiž uvědomují, že propagace prostupuje celým obchodním vztahem. Další formy, které ke svojí propagaci firmy využívají, jsou veletrhy a výstavy. (Svatoš a kol., 2009)

1.7 Subjekty ekonomických vztahů

Subjekty mezinárodních ekonomických vztahů lze charakterizovat jako hospodářské činitele vstupující do ekonomických vztahů s hospodářskými činiteli z jiného státního celku. V současné světové ekonomice mají rozhodující postavení transnacionální

společnosti, mezi kterými probíhají mezinárodní ekonomické transakce. Tyto transnacionální společnosti představují hlavní subjekty těchto vztahů. Podstatný vliv mají i jednotlivé státy a mezinárodní organizace. Mezi další důležité subjekty těchto vztahů patří finanční instituce a malé, střední a velké podniky.

Transnacionální společnosti mají schopnost přesouvat mezinárodně celou skupinu faktorů výroby. Dále mohou přesouvat i fyzický a finanční kapitál spolu s kvalifikovanou pracovní silou a moderní technologie. Proto se staly klíčovým subjektem mezinárodního pohybu faktorů výroby. Tento typ mezinárodní migrace faktorů výroby zahrnuje kontrolu nad výrobními faktory cizí země prostřednictvím PZI.

Mimo transnacionálních společností mají klíčovou úlohu i malé, střední a velké podniky. Jejich úloha spočívá převážně ve vývozu a dovozu specifického zboží a poskytování různých služeb například v oblasti turistiky, kultury, školství, sportu a podobně. Do mezinárodních ekonomických vztahů vstupují tyto subjekty přímo na základě kontaktů se zahraničními partnery nebo nepřímo prostřednictvím vývozních a dovozních společností či jako subdodavatelé podniků či transnacionálních společností.

Dále do mezinárodních ekonomických vztahů zasahují státy, které se účastní na přímých vývozech a dovozech zboží, služeb, a kapitálu. Ovlivňují tyto vztahy mnoha regulativními opatřeními v rámci jejich ekonomik i prostřednictvím regulace zahraničního obchodu, pohybu kapitálu, měnovými opatřeními a celou řadou dalších opatření.

Mezi subjekty, které také ovlivňují mezinárodní ekonomické vztahy, patří mezinárodní organizace. Mezi tyto organizace lze zařadit například Mezinárodní měnový fond, Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj (Světová banka), Všeobecná dohoda o clech a obchodu (GATT), UNESCO, Světová zdravotnická organizace (WHO) a mnoho dalších.

2 Charakteristika Rakouska

2.1 Základní charakteristika Rakouska

Republika Rakousko, náš jižní soused, je spolkový stát ve střední Evropě. Skládá se z devíti spolkových zemí (Vídeň, Dolní Rakousy, Horní Rakousy, Štýrsko, Tyrolsko, Korutany, Salzbursko, Vorarlbersko, Burgenland) a rozkládá se na rozloze 83 871 km². Rakousko sousedí s devíti zeměmi. Nejdelsí hranici má s Německem a nejkratší s Lichtenštejnem. Dalšími jeho sousedy jsou Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Slovinsko, Itálie a Švýcarsko. V Rakousku žije 8 217 280 (2011) obyvatel. Hlavním městem Rakouska je Vídeň. Úředním jazykem je němčina. Měnou, kterou se v Rakousku platí, je euro. Od roku 2004 stojí v čele státu spolkový prezident Heinz Fischer, premiérem je v současné době Werner Fischer. V Rakousku žijí také národnostní menšiny, nejvýznamnější jsou zastoupeni bývalí Jugoslávci 4%, Turci 1,6%, Němci 0,9%, ostatní 2,4% (2001). Největší náboženskou skupinu v zemi tvoří katolíci (73,6%), dále protestanti (4,7%), muslimové (4,2%) a ostatní (3,5%). 12% obyvatel je bez vyznání. (CIA FACTBOOK, 2012)

2.2 Ekonomická charakteristika Rakouska

V této kapitole bude popsána ekonomická charakteristika Rakouska. Hlavním pramenem, ze kterého jsem čerpala informace při zpracovávání této kapitoly, byla „Souhrnná teritoriální informace (STI) Rakousko“.

2.2.1 Vývoj makroekonomických ukazatelů

Rok 2007 byl ve vývoji HDP ve znamení růstu exportu. Ten se podílel na zrychlení růstu HDP. Tento trend pokračoval i na počátku dalšího roku (2008), ve druhé polovině roku však došlo v důsledku světové hospodářské krize k recesi. Tato recese dosáhla dna v roce 2009, kdy došlo k poklesu exportu. Pokles exportu byl způsoben poklesem celkové zahraniční poptávky. Koncem roku 2009 došlo k mírnému růstu rakouské ekonomiky a už během roku 2010 začala rakouská ekonomiky růst společně s probíhající konjunkturou ve světové a hlavně v německé ekonomice. Rostoucí tempo zůstává i na počátku 2011, kde hlavním motorem tohoto růstu byl export.

V polovině roku 2007 docházelo k pozvolnému růstu inflace, která se projevila nejen na růstu cen energií ale i na růstu cen potravin. Inflace v první polovině roku 2008 rostla a to v důsledku nárůstu produkce. Inflace tak dosáhla v červnu hodnoty 3,9, avšak ve zbytku roku se začala projevovat světová hospodářská krize, neboť došlo k poklesu celosvětové poptávky a inflace začala klesat. I v roce 2009 inflace nadále klesala, obrat nastal na konci roku, kdy začala růst. V roce 2010 činila míra inflace 1,8%, oproti roku 2009 vzrostla. Jedním z důsledků růstu inflace byl například růst cen energií.

Pro měření nezaměstnanosti v Rakousku existují dvě metodiky. „Národní evidence v Rakousku se liší od standardní metodiky EUROSTATu: počet nezaměstnaných se v Rakousku vztahuje pouze k součtu nesamostatně výdělečně činných a nezaměstnaných, zatímco EUROSTAT přičítá ve jmenovateli i OSVČ; navíc definice nezaměstnaného je jiná – EUROSTAT nepokládá za nezaměstnaného osobu, která odpracovala za poslední týden byť jedinou hodinu. Z tohoto důvodu je počet nezaměstnaných dle rakouské evidence vždy o cca 1 - 3 % vyšší.“ (STI Rakousko, 18-19s., 2012) Na pracovní trh v Rakousku měla nejvýznamnější vliv světová hospodářská krize, která vyvolala pokles zahraniční i domácí poptávky. To vedlo k úbytku pracovních pozic a nárůstu nezaměstnanosti. Od té doby míra nezaměstnanosti klesá a v roce 2011 podle rakouské metodiky činila 6,6% a podle metodiky Eurostatu činila 4,2%.

Tab. č. 7 Vývoj vybraných makroekonomických ukazatelů, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
HDP nom. (v mld. EUR)	274,02	282,75	274,82	286,20	301,31
HDP na obyv.	33,010	33,920	32,860	34,120	35,790
Míra inflace (%)	2,2	3,2	0,5	1,8	3,2
Míra nezaměstnanosti (%) rakouská metodika)	6,2	5,8	7,2	6,9	6,6
Míra nezaměstnanosti (%) metodika podle Eurostatu)	4,4	3,8	4,8	4,5	4,2
Soukromá spotřeba	0,7	0,5	1,3	1,1	0,9
Hrubé investice	3,9	4,1	-8,8	-1,1	3,8

Zdroj: Statistik Austria a Oesterreichische Nationalbank, 2012, a, vlastní zpracování

2.2.2 Struktura rakouského hospodářství

V rakouském národním hospodářství tvoří rozhodující podíl v terciární sektor (69,3%). Dalším významným sektorem je sekundární sektor (29,2%), který je dlouhodobě stabilní hlavně díky vysokému průměrnému růstu průmyslové výroby. Podíl primárního sektoru je proti ostatním sektorům zanedbatelný. Hospodářský život v Rakousku je velmi důkladně organizovaný, pro firmy je povinnost členství v Hospodářské komoře a pro zaměstnance je povinnost členství v Pracovní komoře.

Tab. č. 8 Základní struktura rakouské ekonomiky v roce 2010

	Hrubá přidaná hodnota, v běžných cenách (mld. EUR)	Podíl na hrubé přidané hodnotě v %
Primární sektor	3,96	1,5
Sekundární sektor	75,21	29,2
Terciární sektor	178,63	69,3
CELKEM	257,80	100,0

Zdroj: BusinessInfo.cz, 2012, a

Primární sektor rakouského hospodářství

Primární sektor se na rakouském hospodářství podílí minimálně. Tento sektor je reprezentován zemědělstvím, lesnictvím a rybolovem.

Podle údajů z roku 2007 hospodaří v Rakousku 187 033 zemědělských a lesnických provozů. Jako hlavní činnost vykonává svou činnost 70 097 subjektů, které tvoří 40,1%. Vedlejší činnost vykonává 106 800 subjektů, což představuje 59,9%. Trendem v rakouském hospodářství je převaha malých rodinných firem a forma ekologického hospodaření. Méně než 20 ha plochy obdělává skoro 62% subjektů a 4% subjektů obdělává plochu větší než 100ha.

V roce 2010 měla živočišná (45,3%) a rostlinná (45,1%) produkce skoro stejné zastoupení v rakouském zemědělství. Ostatní zemědělské činnosti (9,6%) měli

zastoupení minimální. V živočišné produkci měla nejvýznamnější zastoupení produkce mléka a vepřů, v rostlinné obilí, krmiva a zelenina a zahradnictví.

Sekundární sektor rakouského hospodářství

V Rakousku se dělí hospodářská činnost na průmysl a řemesla. Pojem průmysl představuje velké podniky, které zpracovávají v mechanizovaném provozu suroviny a polotovary. Řemesla představují menší podniky, které zpracovávají základní materiály (dřevo, železo,...). Dále se do průmyslu řadí těžební průmysl, energetický průmysl, vodohospodářství a stavební průmysl.

Velká část rakouského hospodářství závisí na malých a středních podnicích. V Rakousku je více než 75% malých průmyslových podniků a pouze 1% podniků tvoří velké podniky. Nejvíce se na průmyslové produkci podílí strojírenský průmysl, elektrotechnický a chemický průmysl. Další významní průmysloví producenti jsou automobilový průmysl a elektrotechnický průmysl. V Rakousku je průmysl silně závislý na vývozu, největší podíl na vývozu má automobilový a strojírenský průmysl. Nejvýznamnější vývozní trhy pro rakouský průmysl jsou v Německu, v Itálii a USA.

V roce 2008 činil celkový obrat z průmyslu 137,8 mld. Eur, v roce 2009 došlo k poklesu produkce kvůli světové hospodářské krizi. V roce 2010 zaznamenal rakouský průmysl růst produkce, ta byla vyvolána především růstem zahraniční poptávky a růstem vývozu. Oproti roku 2009 zaznamenal vývoz rakouské produkce v roce 2010 růst o 16,8% a průmysl v tomto roce vzrostl o 6,9%. V roce 2011 a 2012 je očekáváno, že rakouská průmyslová produkce se zvýší o 8,5%.

Ve stavebnictví podniká okolo 29 000 firem, které v roce 2008 zaměstnaly 276 545 pracovních sil. V tomto odvětví najdeme mnoho doprovodných profesí, které zde působí jako OSVČ. Mezi největší rakouské firmy působící ve stavebnictví patří STRABAG, Porr, Mayreder, Swietelsky a Habau.

Od roku 2009 zaznamenalo stavebnictví pokles obratu, v důsledku světové hospodářské krize, který se projevil hlavně u firem z oblasti pozemního stavitelství. Tento pokles činil 11%. Pokles obratu u inženýrských staveb zaznamenal pokles jen o 3%, díky přijetí konjunkturálních balíčků. Vládní opatření na oživení ekonomiky nebyly dostatečné

a tak došlo k poklesu investic do stavebnictví, celkem poklesly o 6%. V roce 2010 zažívalo stavebnictví v Rakousku stagnaci a útlum, celkový pokles činil 6,4%.

Terciární sektor v rakouském hospodářství

Terciární sektor (sektor služeb) je v rakouském hospodářství nejvýznamnější má 67% podíl na tvorbě HDP. Podle údajů z roku 2008 v tomto sektoru pracuje 229 496 podniků, jejich obrat v témže roce činil 343,4 mld. EUR.

Cestovní ruch hraje v rakouském hospodářství důležitou roli a má rozhodující vliv na tvorbu HDP, zaměstnanost a regionální rozvoj. Tvoří více než 8% HDP Rakouska, v cestovním ruchu je zaměstnáno přibližně 5% veškerých pracovních sil. Cestovní ruch se odvíjí od spotřebitelského chování návštěvníků, proto je turismus samostatně zahrnutý do národního účetnictví. Cestovní ruch souvisí s mnoha obory, se kterými na první pohled nemá nic společného. Přínos turistiky v národním hospodářství Rakouska se sleduje pomocí veličiny „turistické satelitní konto“, ve kterém jsou zahrnuty i nepřímé efekty turistiky. Do příjmů z turistiky nejsou zahrnuty služební cesty. V roce 2008 byla v cestovním ruchu vytvořena přidaná hodnota 23,6 mld. EUR, která představovala 8,4% podíl na HDP. V roce 2009 došlo v cestovním ruchu k propadu, který byl způsoben světovou hospodářskou krizí. Ta přiměla domácnosti (zahraniční i domácí) k omezení výdajů na cestování. Pokles poptávky po službách v cestovním ruchu vyvolal pokles cen za ubytování. V roce 2010 na tom bylo Rakousko obdobně, i když na tom bylo lépe než jiné státy a to hlavně kvůli své výhodné poloze a snadné dostupnosti. Nejvíce zahraničních návštěvníků do Rakouska přijíždí z Německa. Čeští turisté v Rakousku patří k progresivním skupinám a významný nárůst návštěvníků byl z Číny.

2.3 Zahraniční obchod Rakouska

Rakousko stejně jako Česká republika je velmi závislé na zahraničním obchodě. Podíl zahraničního obchodu na HDP Rakouska stále roste, v roce 2010 dosáhl tento podíl 54%. V České republice je tento podíl ještě vyšší a činí 79%. Nejvýznamnějším obchodně zahraničním partnerem Rakouska je Německo. Německo je i významným zahraničním investorem v Rakousku. Rakousko představuje velmi významného

investora v bývalých komunistických zemích střední a jihovýchodní Evropy. Od devadesátých let měl na rakouskou ekonomiku velký vliv pád železné opony, vstup Rakouska do EU, rozšíření EU v roce 2004, vstup Rakouska do Eurozóny či světová hospodářská krize.

2.3.1 Vývoj zahraničního obchodu v Rakousku

Tab. č. 9 Vývoj zahraničního obchodu Rakouska v letech 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006
Vývoz	77.400.404.940	78.902.594.499	89.847.712.088	94.705.447.310	103.741.778.181
Dovoz	77.104.414.366	80.993.348.733	91.094.351.231	96.498.905.742	104.200.577.129
Bilance	295.990.574	-2.090.754.234	-1.246.639.143	-1.793.458.432	-458.798.948
	2007	2008	2009	2010	2011
Vývoz	114.680.332.611	117.525.346.862	93.739.239.652	109.372.708.483	122.163.050.299
Dovoz	114.254.858.481	119.567.956.543	97.574.002.857	113.652.122.593	130.756.699.754
Bilance	425.474.130	-2.042.609.681	-3.834.763.205	-4.279.414.110	-8.593.649.455

Zdroj: WKO, 2012, vlastní zpracování

V předcházející tabulce je uveden vývoj zahraničního Rakouska v letech 2002-2011. Velký nárůst vývozu a dovozu byl v Rakousku zaznamenán v roce 2004, kdy se vývoz zvýšil o 13,9% a dovoz o 12,5% oproti roku 2003. Bylo to způsobeno především rozšířením EU o deset nových členů a odstraněním bariér bránícím v obchodu s těmito zeměmi. K dalšímu výraznějšímu růstu došlo v roce 2006 a 2007, což bylo způsobeno hospodářským oživením v Německu a v ostatních zemích Eurozóny. V průběhu roku 2008 se projevila světová hospodářská krize, která vedla k nízkému růstu obchodu Rakouska. Krize se projevila naplno v roce 2009 a došlo k propadu ve vývozu a i dovozu. Pokles vývozu činil 20,2% a pokles dovozu 18,4% oproti roku 2008. V roce 2010 došlo k oživení obchodu, vývoz vzrostl o 16,8% a dovoz vzrostl o 16,5%, a tak dosáhly skoro shodných hodnot. I v roce 2011 došlo k růstu obchodu, vývoz meziročně vzrostl o 11,7% a dovoz vzrostl o 15%. Bilance zahraničního obchodu Rakouska je převážně pasivní až na výjimky v roce 2002 a 2007, kdy došlo k přebytku.

2.3.2 Teritoriální struktura obchodu

Nejvýznamnějším regionem, se kterým Rakousko obchoduje, je Evropa. V roce 2010 bylo do Evropy vyvezeno 82,1% rakouského zboží a dovezeno do Rakouska bylo 83%. Rakousko dále nejvíce na regionální úrovni obchoduje s Asií, do které v roce 2010 vyvezlo zboží v hodnotě 9 660 418 tis. EUR, což představuje 8,8% podíl. Z Asie bylo dovezeno zboží v hodnotě 12 401 690 tis. EUR, což představovalo 10,9% podíl na celkovém dovezeném zboží. Region, se kterým Rakousko nejméně obchoduje, je Austrálie a Oceánie. V roce 2010 bylo do tohoto regionu vyvezeno zboží v hodnotě 722 822 tis. EUR a dovezeno zboží v hodnotě 102 754 tis. EUR. Amerika a Austrálie a Oceánie jsou jedinými regiony, se kterými má Rakousko aktivní bilanci. U ostatních regionů je bilance Rakouska pasivní.

Rakouským nejvýznamnějším obchodním partnerem je EU s 70,5% podílem na vývozu a 72,5% podílem na dovozu. Nejvíce však Rakousko obchoduje s Německem, v roce 2010 činil dovoz 39,5% a vývoz 31,6%. Dalším významným obchodním partnerem je Itálie, jejíž podíl na dovozu činil 6,8% a podíl na vývozu činil 7,8%. Dalšími obchodními partnery jsou Švýcarsko, USA, Čína, Česká republika, Francie a další.

Tab. č. 10 Teritoriální struktura rakouského obchodu v roce 2010

Regiony	Vývoz		Dovoz		Bilance, v tis. EUR
	V tis. EUR	Podíl v %	V tis. EUR	Podíl v %	
Svět	109.372.708	100	113.652.123	100	-4.279.414
Evropa	89.828.310	82,1	94.274.688	83,0	-4.446.378
-EU-27	77.144.848	70,5	82.345.260	72,5	-5.200.412
Afrika	1.425.308	1,3	1.996.718	1,8	-571.409
Amerika	7.683.421	7,0	4.876.274	4,3	2.807.147
-Severní Amerika	5.704.402	5,2	3.623.816	3,2	2.080.586
Asie	9.660.418	8,8	12.401.690	10,9	-2.741.272
Austrálie a Oceánie	722.822	0,7	102.754	0,1	620.068

Zdroj: Statistik Austria, 2010

Tab. č. 11 Deset nejvýznamnějších obchodních partnerů Rakouska v roce 2010

Pořadí	Země	Dovoz		Pořadí	Země	Vývoz	
		V mil. EUR	Podíl v %			V mil. EUR	Podíl v %
1	Německo	44 851,3	39,5	1	Německo	34.529,6	31,6
2	Itálie	7 690,2	6,8	2	Itálie	8.575,5	7,8
3	Švýcarsko	5 941,2	5,2	3	Švýcarsko	5.199,1	4,8
4	Čína	5 427,6	4,8	4	USA	4.958,3	4,5
5	Česká republika	4 186,4	3,7	5	Francie	4.557,5	4,2
6	USA	3 261,4	2,9	6	Česká republika	4.144,7	3,8
7	Francie	3 234,4	2,8	7	Maďarsko	3.345,1	3,1
8	Nizozemsko	3 230,5	2,8	8	Velká Británie	3.319,0	3,0
9	Maďarsko	3 131,9	2,8	9	Čína	2.807,5	2,6
10	Slovensko	2 629,9	2,3	10	Polsko	2.745,2	2,5

Zdroj: Statistik Austria, 2010, doplněno o vlastní výpočet

2.3.3 Komoditní struktura obchodu

Komodity, které Rakousko nejvíce vyváží, jsou „Stroje a dopravní prostředky“. V roce 2010 bylo vyvezeno zboží z této třídy v hodnotě 41 364 740 tis. EUR, s 37,8% podílem na celkovém vývozu. Meziročně vzrostl vývoz o 17,2% a bilance byla v roce 2010 aktivní. Nejvýznamnější položku z této skupiny představují silniční vozidla, přičemž bylo vyvezeno zboží v hodnotě 8 711 029 tis. EUR. Další významnou vyváženou položkou jsou elektrická zařízení a přístroje.

Druhou významnou třídu tvoří „Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu“. Tato třída meziročně vzrostla o 19,3% a podíl vyvezeného zboží činil 23%. Zboží, které bylo nejvíce vyváženo, bylo železo a ocel a kovové zboží. Tato skupina má nejvyšší kladnou bilanci ze všech skupin.

Třída 5 „Chemikálie a příbuzné výrobky“ tvoří třetí nejvýznamnější skupinu vyvázející zboží. V roce 2010 se vyvezlo zboží v hodnotě 14.167.018 tis. EUR, což představovalo 12,9% na celkovém vývozu. Meziroční růst činil 16,9%.

Úplně největší meziroční změnu zaznamenala skupina 9 „Komodity a předměty obchodu“ a ta činila 89,4%. Přitom podíl na celkovém vývozu byl druhý nejmenší a činil pouhé 1%.

Skupina „Nápoje a tabák“ zaznamenal nejmenší meziroční změnu, která činila 6,5%. Rakousko vyvezlo zboží v hodnotě 1.614.050 tis. EUR.

Nejméně se na vývozu podílí skupina 4 „Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky“, v roce 2010 bylo vyvezeno zboží v hodnotě 168.801 tis. EUR s 0,2% podílem na celkovém vývozu. Meziročně však tato skupina vzrostla o 33,6%.

Tab. č. 12 Komoditní struktura rakouského obchodu v roce 2010

Třída SITC	Název skupiny	Vývoz			Dovoz			Saldo V tis. EUR
		V tis. EUR	Index 10/09	Podíl v %	V tis. EUR	Index 10/09	Podíl v %	
0	Potraviny a živá zvířata	5.670.961	8,6	5,2	6.678.847	5,5	5,9	-1.007.887
1	Nápoje a tabák	1.614.050	6,5	1,5	865.561	21,2	0,8	748.488
2	Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv	3.691.642	24,6	3,4	5.811.479	47,7	5,1	-2.119.837
3	Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	3.511.020	17,7	3,2	12.167.139	23,6	10,7	-8.656.119
4	Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	168.801	33,6	0,2	374.369	16,0	0,3	-205.568
5	Chemikálie a příbuzné výrobky	14.167.018	16,9	12,9	14.441.389	18,1	12,7	-274.371
6	Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	25.162.064	19,3	23,0	18.060.480	21,3	15,9	7.101.584
7	Stroje a dopravní prostředky	41.364.740	17,2	37,8	36.958.432	14,6	32,5	4.406.309
8	Průmyslové spotřební zboží	12.923.912	9,0	11,8	16.499.237	10,2	14,5	-3.575.325
9	Komodity předměty obchodu	1.098.500	89,4	1,0	1.795.188	-14,3	1,6	-696.687

Zdroj: Statistik Austria, 2010, doplněno o vlastní výpočty

Nejvíce se do Rakouska dováží zboží ze skupiny 7 „Stroje a dopravní prostředky“, v roce 2010 to bylo zboží v hodnotě 36.958.432 tis. EUR. Skupina 7 zaznamenala meziroční růst o 14,6%. Nejvíce se dovážela silniční vozidla, hodnota dovezených silničních vozidel činila 10.761.472 tis. EUR. Další významné dovážené položky jsou elektrické stroje a přístroje a průmyslové stroje.

Další významnou skupinu je skupina 6 „Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu“ s 15,9% podílem na celkovém dovozu. Meziroční růst této skupiny činil 21,3%.

Položky, které byly nejvíce dováženy, byly ocel a železo, neželezné kovy a kovové výrobky.

Třetí nejvýznamnější dováženou skupinu je „Průmyslové spotřební zboží“, v roce 2010 bylo dovezeno zboží v hodnotě 16.499.237, což činilo 14,5% podíl na celkovém dovozu zboží. Tato skupina meziročně vzrostla o 10,2%

Největší meziroční růst zaznamenala skupina 2 „Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv“, růst činil 47,7%. V roce 2010 bylo dovezeno zboží v hodnotě 5.811.479 tis. EUR. Nejvýznamnější položky z této skupiny byly kovy a kovový odpad a korek a dřevo.

Nejmenší podíl na dovozu zboží měla skupina 4 „Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky“ a ten činil 0,3%. Meziročně tato skupina vzrostla o 16%.

Největší meziroční pokles zaznamenala skupina „Komodity a předměty obchodu“. Tento pokles činil 14,3%. Podíl na dovozu činil 1,6%.

2.4 Přímé zahraniční investice Rakouska

V tabulce č. 13 je uveden vývoj aktivních a pasivních přímých zahraničních investic v Rakousku. Aktivní přímé zahraniční investice představují investice Rakouska v zahraničí, pasivní přímé zahraniční investice jsou zahraniční investice v Rakousku. Z následujícího vývoje je vidět, že pasivní investice převyšují aktivní investice. Výjimkou byl jen rok 2008, došlo k poklesu pasivních investic v důsledku světové hospodářské krize, kdy aktivní investice převýšily ty pasivní. Avšak rakouské investice v tomto roce meziročně vzrostly o 5,6%. V roce 2009 už došlo k jejich růstu, u aktivních investic došlo k růstu oproti roku 2008 o 6% a u pasivních došlo k růstu skoro o 13%.

Tab. č. 13 Vývoj aktivních a pasivních investic v letech 2005-2009 v mil. EUR

	2005	2006	2007	2008	2009
PZI aktivní	60 869	80 256	101 087	106 792	113 185
PZI pasivní	69 977	84 337	110 356	106 190	119 788

Zdroj: Oesterreichische Nationalbank, 2009, vlastní zpracování

2.4.1 Aktivní PZI

V tabulce č. 14 je uvedena teritoriální struktura přímých zahraničních investic plynoucí z Rakouska do zahraničí (aktivní) a plynoucí do Rakouska ze zahraničí (pasivní). Nejvíce rakouských investic směřuje do Evropské unie (65,0%). Významnou roli v rakouských investicích mají státy střední a východní Evropy (47,0%).

Nejvýznamnější zemí, do které Rakousko směřuje své investice, je Německo. V roce 2009 byla hodnota investic Rakouska v Německu 16 519 mil. EUR, což představuje 14,6% podíl všech aktivních investic. Česká republika je na druhém místě s hodnotou 9 658 mil. EUR a podílem 8,5%. Třetí místo zaujalo Maďarsko s 6,2% podílem aktivních investic. Na čtvrtém místě bylo v roce 2009 Rumunsko s hodnotou 6 311 mil. EUR, což představuje 5,6% podíl. Chorvatsko obsadilo páté místo s hodnotou 5 832 mil. EUR a podílem 5,2%. Na dalších místech se umístilo Rusko, Slovensko, Švýcarsko a Lichtenštejnsko, USA a Velká Británie.

2.4.2 Pasivní PZI

Celková hodnota pasivních investic v Rakousku v roce 2009 činila 119 788 mil. EUR. Nejvíce investic plynulo do Rakouska z EU (63,7%), nejvíce však z EU-16 (59,5%).

Německo se opět umístilo na prvním místě mezi zahraničními investory v Rakousku s hodnotou 30 104 mil. EUR a podílem 25,1%. Druhé místo obsadila Itálie s hodnotou 23 240 mil. EUR, což představovalo 19,4% podíl na celkových investicích pocházejících ze zahraničí v Rakousku. USA jsou na třetím místě s hodnotou 14 231 mil. EUR a podílem 11,9%. Čtvrté místo patří Švýcarsku a Lichtenštejnsku s hodnotou investic 7 417 mil. EUR, což je 6,2% podíl. Na pátém místě je Nizozemsko s hodnotou 5 909 mil. EUR. Na dalších místech najdeme Rusko, Francie, Velká Británie, Japonsko a Španělsko.

Tab. č. 14 Teritoriální struktura nejvýznamnějších přímých zahraničních investic v roce 2009

	Aktivní PZI	Hodnota v mil. EUR	Podíl v %		Pasivní PZI	Hodnota v mil. EUR	Podíl v %
1	Německo	16 519	14,6	1	Německo	30 104	25,1
2	ČR	9 658	8,5	2	Itálie	23 240	19,4
3	Maďarsko	6 922	6,2	3	USA	14 231	11,9
4	Rumunsko	6 311	5,6	4	Švýcarsko a Lichtenštejnsko	7 417	6,2
5	Chorvatsko	5 832	5,2	5	Nizozemsko	5 909	4,9
6	Rusko	4 688	4,1	6	Rusko	4 889	4,1
7	Slovensko	4 354	3,8	7	Francie	3 389	2,8
8	Švýcarsko a Lichtenštejnsko	4 055	3,6	8	Velká Británie	2 763	2,3
9	USA	3 941	3,5	9	Japonsko	2 193	1,8
10	VB	3 463	3,1	10	Španělsko	2 170	1,8
	EU	73 624	65,0		EU	76 324	63,7
	EU-16 ¹	37 676	33,3		EU-16 ¹	71 263	59,5
	SVE	53 165	47,0		OECD-zámoří	18 064	15,1
	Celkem	113 185	100		Celkem	119 788	100

Zdroj: Oesterreichische Nationalbank, 2009, vlastní zpracování, doplněno o vlastní výpočet

¹ EU - 16 = Eurozóna

3 Vybrané formy ekonomických vztahů mezi ČR a Rakouskem

Tato kapitola je věnována obchodním a kapitálovým vztahům ČR a Rakouska. Jako pramen v této kapitole jsem použila statistiky z Českého statistického úřadu, České národní banky a Rakouské národní banky a souhrnné teritoriální informace o Rakousku.

3.1 Právní úprava vzájemných vztahů

Po vstupu České republiky se základním dokumentem, který upravuje vztahy mezi zeměmi, stala Smlouva o přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii. Tato smlouva byla podepsána 16. 4. 2003 v Athénách a vstoupila v platnost 1. 5. 2004. Dnem podpisu této smlouvy se stala Česká republika plnoprávným členem EU.

Pohyb zboží mezi Českou republikou a ostatními členskými státy EU se řídí unijními legislativními pravidly a probíhá na jednotném vnitřním trhu. Jednotný vnitřní trh EU je plně liberalizován, neexistují žádné tarifní a netarifní překážky, které by bránily pohybu zboží v rámci EU. České zboží se může volně pohybovat po členských státech EU bez cel, poplatků vybíraných v souvislosti vývozem a dovozem zboží. Dále tu nejsou žádná množství omezení, kontrolní režimy a jiné administrativní řízení. Zboží však stále podléhá dani z přidané hodnoty a spotřební dani. Výši těchto daní si určuje každá členská země sama v souladu s příslušnými směrnicemi ES. K evidenci a sběru dat o obchodu mezi unijními státy slouží statistický systém INTRASTAT. Subjekty, které mezi sebou obchodují, jsou povinny vyplňovat výkazy pro potřeby tohoto statistického systému. Pro obchodující subjekty platí dále technické normy, jednotná úprava hospodářské soutěže, jednotná úprava odpovědnosti za výrobky, poskytování subvencí, dotací nebo ochrany duševního vlastnictví a jiné méně důležité oblasti.

Po vstupu České republiky do EU vzájemné ekonomické vztahy posílily a došlo mezi nimi k dynamickému nárůstu obchodu. Bylo to především díky odstranění bariér, které bránily volnému pohybu zboží. Avšak Rakousko si ponechalo jedno omezení v podobě přechodného období, kdy byl omezen pohyb pracovních sil, ale 1. května 2011 toto období skončilo.

Úplný seznam základních bilaterálních smluvních dokumentů mezi Českou republikou a Rakouskem je v příloze A.

3.2 Obchod se zbožím

Česká republika se na základě bilaterálního obchodu v roce 2010 stala šestým nejdůležitějším partnerem Rakouska na straně exportu s 3,8% podílem. Umístila se tak za Německem, Itálií, Švýcarskem, USA a Francií. Na straně importu se umístila na pátém místě s 3,7% podílem za Německem, Itálií, Švýcarskem a Čínou.

Rakousko se stalo v roce 2011 pátým nejdůležitějším partnerem na straně exportu s 4,6% podílem za Německem, Slovenskem, Polskem a Francií. Na straně importu je Rakousko sedmým nejdůležitějším partnerem České republiky s podílem 3,3% za Německem, Čínou, Polskem, Slovenskem, Ruskem a Itálií.

V následující tabulce je uveden vývoj obchodu se zbožím od roku 2000 do roku 2011, ze kterého můžeme vidět nárůst vzájemného obchodu. Pokud tedy porovnáme tyto roky (2000 a 2011) můžeme říci, že vývoz zboží z České republiky do Rakouska v roce 2011 vzrostl o 97% oproti roku 2000, dovoz do České republiky z Rakouska se zvýšil o 46%, bilance vzrostla o 60% a obrat obchodu vzrostl o 73%.

Obchod mezi Českou republikou a Rakouskem stále roste, po přistoupení České republiky k EU v roce 2004 došlo k dynamickému růstu českého exportu o 21%, rakouského dovozu o 13% a obrat ze vzájemného obchodu se zvýšil o skoro 18%. Největší propad však nastal v roce 2009. Tento propad se ukázal už v roce 2008, kdy se začala projevovat začínající hospodářská krize. Ta měla negativní vliv na vzájemnou výměnu zboží mezi zeměmi. Během roku docházelo ke zpomalování vzájemného obchodu, ovšem k zásadnímu zlomu v obchodu došlo na konci roku, kdy plně udeřila hospodářská krize. V roce 2009 se hospodářská krize projevila v plném rozsahu, v tomto roce došlo k poklesu obratu oproti roku 2008 o 16,5%, exportu o téměř 15% a importu o dokonce o 19%. Ke zlepšení došlo už v roce 2010, kdy došlo k růstu obratu oproti roku 2009 o 16,4%. I vývoz v roce 2010 se zvýšil oproti roku 2009 o 19,6% a dovoz o 12%. V roce 2011 nadále pokračuje růst vzájemného obchodu. Oproti roku 2010 vzrostl vývoz v roce 2011 o 10,4% a dovoz o 10%. V tomto roce byla

zaznamenána zatím největší aktivní bilance, ve vzájemném obchodu mezi zeměmi, která činila 42 736 494 tis. Kč.

Tab. č. 15 Vývoj Zahraničního obchodu se zbožím mezi ČR a Rakouskem v letech 2001-2010 (v tis. CZK)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Vývoz	66 955 878	73 053 608	69 453 851	85 617 087	103 697 834	104 667 551
Dovoz	61 332 201	64 431 559	57 551 197	61 757 341	70 057 815	73 025 235
Bilance	5 623 677	8 622 049	11 902 654	23 859 746	33 640 019	31 642 316
Obrat	128 288 079	137 485 167	127 005 048	147 374 428	173 755 649	177 692 786
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vývoz	109 503 339	113 803 233	117 027 471	100 006 784	119 666 976	132 111 164
Dovoz	78 525 516	91 086 514	89 476 469	72 472 246	81 227 042	89 374 670
Bilance	30 977 823	22 716 719	27 551 003	27 534 538	38 439 934	42 736 494
Obrat	188 028 854	204 889 747	206 503 940	172 479 029	200 894 018	221 485 833

Zdroj: ČSÚ, 2012

3.2.1 Komoditní struktura obchodu

Komoditní struktura vývozu z České republiky do Rakouska

Nejvýznamnější vývozní skupinou z České republiky do Rakouska je třída 7 „Stroje a dopravní prostředky“. V roce 2011 bylo vyvezeno zboží za 51 478 748 tis. Kč, což představovalo 38,97% z celkového vývozu České republiky do Rakouska. Také ze všech skupin má nejlepší aktivum bilance 27 712 017 Kč. Tři nejvýznamnější položky ze skupiny 7 jsou silniční vozidla, elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče a kancelářské stroje a zařízení k automatickému zpracování dat.

Na druhém místě skončila třída 6 „Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu“. Na celkovém vývozu zboží se podílela 18,31% a meziročně vzrostla o 24%. Z této skupiny byl nejvýznamnější vývoz kovových výrobků, železa a oceli a výrobků z nekovových výrobků. Avšak bilance této skupiny byla pasivní.

Třetí nejvýznamnější vývozní třídou v roce 2011 byla třída 8 „Průmyslové spotřební zboží“, která zaznamenala meziroční změnu 8,9%. Její podíl na vývozu zboží byl 12,83%.

Třída 3 „Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály“ měla na obchodu 11,41% podíl. Nejvýznamněji se z této třídy na vývozu podílely uhlí, koks a brikety ropa a ropné výrobky. Celková bilance této skupiny byla aktivní s hodnotou 7 302 473 tis. Kč.

Za skupinu „Chemikálie a příbuzné výrobky“ bylo vyvezeno zboží v celkové hodnotě 7 131 773 tis. Kč, což představovalo 5,4% podíl na celkovém vývozu v roce 2011. Meziročně vývoz tohoto zboží vzrostl o 8,6%. Nejvíce se na vývozu podílely položky léčiva a farmaceutické výrobky a plastické hmoty v neprvotních formách.

Hodnota vyvezeného zboží u čtvrté třídy „Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky“ meziročně klesla o 79,8%, což představovalo největší propad ve vývozu oproti ostatním skupinám. Podíl na vývozu zboží v roce 2011 byl velmi nízký a činil 318 566 tis. Kč.

Největší meziroční růst o 25,1% zaznamenala třída 0 „Potraviny a živá zvířata, jejíž bilance nakonec zůstala pasivní. Nejvíce se vyváželi živá zvířata a obiloviny a obilné výrobky.

Druhý nejmenší podíl 0,18% na vývozu zboží do Rakouska v roce 2011 zaznamenala skupina 9 „Komodity a předměty obchodu“.

Nejmenší podíl na vývozu zboží byl 0,16% u skupiny 1 „Nápoje a tabák“ a i meziročně klesla hodnota vyvezeného zboží o 16,3%. Bilance u této skupiny byla pasivní.

Komoditní struktura dovozu z Rakouska do České republiky

Nejvýznamnější třídou dovozu z Rakouska do České republiky představuje třída 6 „Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu“. V roce 2011 bylo dovezeno zboží v hodnotě 24 650 692 tis. Kč, podíl na celkovém dovozu zboží činil 27,58%. Nejevíc se v roce 2011 do České republiky dováželo železo a ocel, kovové výrobky a papír, lepenka a výrobky z nich.

Skupina 7 „Stroje a dopravní prostředky byla v roce 2011 druhá nejvýznamnější skupina v dovozu zboží. Bylo dovezeno zboží v hodnotě 23 766 731 tis. Kč, což představovalo 26,59% podíl na dovozu z Rakouska. Dovezlo se nejvíce elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů, silničních vozidel a strojů a zařízení, které jsou využívány v průmyslu.

Třetí nejvýznamnější skupina dovezeného zboží z Rakouska byla skupina 8 „Průmyslové spotřební zboží“. Bylo dovezeno zboží v hodnotě 12 518 174 tis. Kč, které tvořilo na celkovém dovozu 14,01% podíl.

Třída 9 „Komodity a předměty obchodu“ zaznamenala v roce 2011 druhý největší meziroční růst a to o 73,1%. Podíl na celkovém dovozu z Rakouska tvořil 1,55%. Nejvíce se dovezlo zlata a mincí, které nejsou zákonným platidlem.

Úplně nejnižší podíl na dovozu zboží z Rakouska měla třída 4 „Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky“ a to 0,36%. Zato v této skupině byl zaznamenán největší meziroční růst, který činil 80,5%.

Skupina 0 „Potraviny a živá zvířata“ vzrostla meziročně nejméně ze všech skupin a to o 0,3%. Její podíl na celkovém dovozu z Rakouska činil 5,81%. Nejvíce dováženým zbožím v této skupině bylo maso a masné výrobky, ovoce a zelenina a obiloviny a obilné výrobky.

Skupina 1 „Nápoje a tabák“ měla jeden z nejnižších podílů na dovozu zboží 0,74%, avšak meziročně hodnota dováženého zboží z Rakouska vzrostl o 25,1%.

Ve skupině 5 „Chemikálie a příbuzné výrobky bylo dovezeno do České republiky zboží v hodnotě 10 235 232 tis. Kč, což představovalo 11,45% podíl na celkovém dovozu z Rakouska. Nejvíce zastoupené položky v dovozu byly plasty v prvotní formě, léčiva a farmaceutické výrobky a plastické hmoty v neprvotních formách.

Stejný meziroční růst jako skupina 1 „Nápoje a tabák“ zaznamenala i skupina 3 „Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály“, který také vzrostl o 25,1%. Oproti skupině 1 má skupina 3 vyšší podíl na dovozu zboží z Rakouska a to 8,69%.

Poslední skupina je skupina 2 „Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv“, která meziročně vzrostla o 20,5% a její podíl na dovozu tvořil 3,22%. Nejvýznamnější položky této skupiny dovezené z Rakouska byly korek a dřevo, rudy kovů a kovový odpad a textilní vlákna a jejich odpad.

Tab. č. 16 Komoditní struktura vývozu a dovozu v roce 2011

Třída SITC	Název skupiny	VÝVOZ			DOVOZ			BILANCE (v tis. CZK)
		V tis. CZK	Podíl v %	Index 11/10	V tis. CZK	Podíl v %	Index 11/10	
0	Potraviny a živá zvířata	5 190 807	3,93	125.1	5 191 522	5,81	100.3	-714
1	Nápoje a tabák	216 922	0,16	83.7	658 731	0,74	125.1	-441 809
2	Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv	11 321 257	8,57	101.6	2 879 472	3,22	120.5	8 441 785
3	Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	15 068 003	11,41	101.2	7 765 531	8,69	125.1	7 302 473
4	Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	318 566	0,24	20.2	320 629	0,36	180.5	-2 064
5	Chemikálie a příbuzné výrobky	7 131 773	5,40	108.6	10 235 232	11,45	105.5	-3 103 459
6	Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	24 195 878	18,31	124.0	24 650 692	27,58	107.8	-454 814
7	Stroje a dopravní prostředky	51 478 748	38,97	112.7	23 766 731	26,59	114.7	27 712 017
8	Průmyslové spotřební zboží	16 955 754	12,83	108.9	12 518 174	14,01	98.9	4 437 580
9	Komodity a předměty obchodu	233 456	0,18	75.9	1 387 956	1,55	173.1	-1 154 500
Celkem		132 111 164	100	110.4	89 374 670	100	110.0	42 736 494

Zdroj: ČSÚ, 2012, vlastní zpracování, doplněno o vlastní výpočet

3.2.2 České firmy vyvážející a dovážející zboží z Rakouska

Mezi firmami, které se na vzájemném obchodě České republiky a Rakouska aktivně podílí, je i firma ŠKODA AUTO, a.s. Rakousko představuje jeden z hlavních a nejúspěšnějších evropských trhů, na který značka Škoda vyváží své produkty. Například v roce 2011 zaznamenala automobilka Škoda na rakouském trhu růst prodejů oproti roku 2010 o 36,8%. Významnou firmou je ČEZ, a. s. Praha, která na rakouský trh

dodává elektřinu. Mezi dalšími českými firmami, které dováží nebo vyváží zboží z Rakouska, můžeme jmenovat firmy BOSCH DIESEL, s.r.o. Jihlava, METALIMEX, a.s. Praha, OMV Praha, s.r.o., HENKEL ČR Praha a mnoho dalších. (Cihelková a kol, 2004)

3.3 Obchod se službami

V následující tabulce jsou uvedeny příjmy České republiky za vyvezené zboží do Rakouska a výdaje České republiky za dovezené zboží z Rakouska. O vzájemném obchodu se službami můžeme říci, že není až tak významný pro Českou republiku jako obchod se zbožím. Příjmy z vývozu služeb České republiky vzrostly v roce 2011 o 54,4% oproti roku 2004. Zatímco výdaje České republiky (příjmy Rakouska) vzrostly jen o 44,8%. Saldo obchodu je dlouhodobě pasivní, to je dáno především rozvinutějším sektorem služeb v Rakousku. Také tok přímých zahraničních investic z Rakouska do Česka vyvolává vývoz služeb stejným směrem. V posledních letech (2009-2011) jeho hodnota klesá.

Tab. č. 17 Vývoj vzájemného obchodu se službami mezi Českou republikou Rakouskem v letech 2004-2011 (v mil. CZK)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy	11 413,6	7 811,7	10 127,7	12 552,2	11 495,9	13 159,0	15 508,2	17 620,2
Výdaje	13 780,2	13 007,3	13 114,5	15 499,4	16 575,2	16 157,8	18 208,2	19 956,0
Saldo	-2 366,6	-5 195,6	-2 986,8	-2 947,2	-5 079,4	-2 998,7	-2 700,1	-2 335,8

Zdroj: ČNB, 2012, a

Další tabulka zobrazuje strukturu vzájemného obchodu se službami. Nejvyšší příjmy z vývozu služeb má Česká republika z ostatních služeb (44,2%), následovaných cestovním ruchem (32,7%) a dopravou (23,1%). Nejvyšší výdaje České republiky jsou v ostatních službách (49,9%), které následuje cestovní ruch (40 %). Nejnižší výdaje jsou v dopravě (10,1%). Česká republika dosahuje aktivního salda pouze v dopravě, v roce 2011 to bylo 2 053,6 mil. Kč, u cestovního ruchu a ostatních služeb je situace opačná.

Saldo cestovního ruchu je pasivní s hodnotou -2 224,8 mil. Kč a saldo ostatních služeb je také pasivní s podobnou hodnotou -2 164,6 mil. Kč.

Tab. č. 18 Struktura vzájemného obchodu se službami mezi Českou republikou a Rakouskem v roce 2011 (v mil. CZK)

	Příjmy	Výdaje	Saldo
SLUŽBY	17 620,2	19 956,0	-2 335,8
Doprava	4 073,7	2 020,1	2 053,6
-Silniční doprava	3 558,8	1 194,3	2 364,5
-Železniční doprava	215,0	235,0	-19,9
Cestovní ruch	5 762,6	7 987,4	-2 224,8
-Soukromé cesty	5 119,6	6 781,7	-1 662,1
Ostatní služby	7 783,9	9 948,5	-2 164,6
-Služby ve stavebnictví	219,9	114,8	105,1
-Pojišťovací služby	695,6	739,3	-43,7
-Finanční služby	35,1	44,3	-9,2

Zdroj: ČNB, 2012, a

3.3.1 České firmy podílející se na vzájemném obchodu se službami

Mezi českými firmami, které působí na rakouském trhu, můžeme jmenovat hlavně firmy z oboru dopravy. Dále jsou to firmy působící v cestovním ruchu například ČSA, ČD, Čedok a další. Zastupitelské úřady zaznamenávaly velký zájem ze strany stavebních firem a příbuzných odvětví, které v minulých letech byly omezeny přechodným obdobím pro volný pohyb pracovních sil a služeb, ale to v minulý rok (2011) skončilo a tak už těmto firmám nic nebrání ve vstupu na rakouský trh.

3.4 Přímé zahraniční investice

3.4.1 Rakouské přímé zahraniční investice v České republice

Údaje Rakouské národní banky se odlišují od údajů, které zaznamenala Česká národní banka. Přesto mezi nimi panuje určitá shoda.

V roce 2003 došlo k mírnému poklesu přímých zahraničních investic z Rakouska. Přesto došlo k nárůstu pracovních pozic vytvořených těmito investicemi oproti roku 2002 o více jak 5%. V roce 2004 sice došlo ke zvýšení přímých zahraničních investic, ale naopak došlo ke snížení počtu pracovních míst vytvořených těmito investicemi a to o více jak 7%. Od roku 2005 dochází jak k růstu přímých zahraničních investic, tak i k růstu pracovních pozic. V roce 2009 byl objem rakouských investic v České republice oproti roku 2002 více jak dvakrát větší. V roce 2009 dosahoval objem přímých zahraničních investic Rakouska v České republice 9 658 mil. EUR, což korespondovalo s počtem zaměstnanců, jejichž místa byla vytvořena na základě těchto investic. Počet pracovních míst v roce 2009 oproti roku 2002 se zvýšil o více jak 43%.

Přesto můžeme říci, že trendem je růst přímých zahraničních investic z Rakouska do České republiky a s tím i korespondující počet pracovních míst vytvořených těmito investicemi.

Tab. č. 19 Vývoj přímých zahraničních investic Rakouska v České republice v letech 2002- 2009

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
PZI stav ke konci roku v mil. EUR	4.190	3.548	4.162	4.729	6.238	7.589	8.630	9.658
PZI dle počtu zaměstnanců	57.987	61.091	56.555	61.869	63.941	73.218	80.574	83.010

Zdroj: Oesterreichische Nationalbank, 2009

Údaje ČNB se od rakouských údajů odlišují. Je zde vidět rostoucí trend přímých zahraničních investic směřujících z Rakouska do České republiky.

Tab. č. 20 Vývoj přímých zahraničních investic Rakouska v ČR podle ČNB v letech 2002-2010 (v mil. EUR)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
PZI stav ke konci roku v mil. EUR	4 205,8	4 236,0	4 721,7	5 704,9	6 837,4	8 177,8	9 859,5	10 558,6	12 443,4

Zdroj: ČNB, 2012, b

3.4.1.1 Rakouští investoři

Rakousko představuje třetího nejvýznamnějšího investora v České republice, co se týče přímých zahraničních investic, s podílem skoro 13%. Je tak zařazeno za Nizozemskem a Německem. Nejvíce přímých zahraničních investic putuje do odvětví služeb, hlavně do finančnictví a obchodu. Asi 50% rakouských investic v České republice tvoří investice ve finančním a pojišťovacím sektoru. Hojné zastoupení v České republice mají rakouské banky a pojišťovny, služby, realitní kanceláře, konzultantské firmy, rafinerie, obchodní řetězce, průmyslové a strojírenské firmy či stavební firmy. Podle rakouského velvyslanectví v Praze je činných v České republice okolo 1 500 rakouských podniků. Přitom zastoupení českých podniků v Rakousku lze řádově počítat na desítky. Poslední výsledky rakouského firemního rejstříku říkají, že v Rakousku působí pouze 130 českých podniků.

V sektoru bankovníctví patří mezi nejvýznamnější investory v České republice Erste Bank Sparkassen, Bank Austria Creditanstalt a Raiffeisenbank. V sektoru stavebnictví je největší investor rakouská firma Strabag. Nejvýznamnější investor v oblasti rafinerie je OMV. Dalšími investory v České republice jsou obchodní řetězce, mezi které patří Spar a Baumax. Jiné rakouské investory lze nalézt v následující tabulce.

Tab. č. 21 Nejvýznamnější rakouští investoři v České republice

Investor	Sektor	Česká pobočka nebo partner
Erste Bank Sparkassen	Bankovníctví	Česká spořitelna
Bank Austria Creditanstalt	Bankovníctví	HVB Bank
Raiffeisenbank	Bankovníctví	Raiffeisenbank, e-banka
Bramac Dachsysteme	stavební materiály	Bramac
Duopack	papírenství a obaly	Bupak
Franz Haas Waffelmaschinen Industrie	Strojírenství	Haas Profile
Greiner Extrusion	Strojírenství	Greiner nástrojárna
Holzindustrie Schweighofer	zpracování dřeva	Holzindustrie Schweighofer Ždírec
Kronospan	zpracování dřeva	Kronospan Jihlava
Orsil	stavební materiály, sklo	Orsil ČR
Voestalpine AG	zpracování kovů	Voestalpine CR
Wienerberger Ziegelindustrie	stavební materiály	Wienerberger cihlářský průmysl
Baumax	obchodní řetězec	Baumax
Spar	obchodní řetězec	Interspar
OMV	Čerpací stanice	OMV Praha
Strabag (Bau Holding Development)	Stavebnictví	Strabag ČR, a.s.

Zdroj: BusinessInfo.cz, 2012, a

3.4.2 Přímé zahraniční investice České republiky v Rakousku

Česká republika nepředstavuje významného investora v Rakousku. V oficiálních statistikách Rakouské národní banky nenajdeme statistiku zabývající se přímými zahraničními investicemi České republiky v Rakousku., proto nemohu porovnat tuto statistiku se statistikou České národní banky.

Stav přímých zahraničních investic na konci roku 2002 činil 20,4 mil. EUR, v porovnání s ostatními stavy investic v tabulce je to nejvíce. Vývoj českých přímých zahraničních investic v Rakousku velmi kolísá. V roce 2003 se přímé zahraniční investice snížily o 80%. Vyšších hodnot dosáhly přímé zahraniční investice opět v roce 2009, kdy stav ke konci roku činil 14,4 mil. EUR.

Tab. č. 22 Vývoj přímých zahraničních investic České republiky v Rakousku v letech 2002- 2009

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
PZI stav ke konci roku v mil. EUR	20,4	4,0	7,5	3,5	2,9	6,8	12,1	14,4

Zdroj: ČNB, 2012, b

3.5 Instituce ovlivňující ekonomické vztahy ČR a Rakouska

3.5.1 Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR je ústředním orgánem státní samosprávy. Jednou z jeho činností, kterou se zabývá, je zahraničněobchodní politika. Mezi hlavní kompetence ministerstva lze zařadit koordinaci zahraničněobchodní politiky ČR, kterou Česká republika vede s jinými státy. Zabezpečuje a sjednává bilaterální a multilaterální ekonomické dohody (i dohody komoditní), dále obchodně spolupracuje s integračními seskupeními a mezinárodními organizacemi (EU, WTO,...). Řídí a vykonává činnosti, které jsou spojeny s naplňováním licenčního režimu. Dále posuzuje import dumpingových výrobků, podle potřeby potom přijímá opatření proti importu těchto výrobků.

Podstatný okruh práce Ministerstva průmyslu a obchodu spočívá ve využívání aktivních podpůrných prostředků zahraničního obchodu ČR. Tyto prostředky představují nástroje a akce, které jsou přímo nebo nepřímo spojeny s českými exportními zájmy. V zahraničí pomáhá českým podnikům se zviditelněním a propagací spolu s institucemi, které přímo či nepřímo řídí a s MZV. Ministerstvo se podílí na propagačních akcích českých podniků a jejich výrobků tak, že podporuje jejich účast na zahraničních veletrzích a výstavách nebo jim poskytuje poradenskou činnost a vzdělávací projekty. Dále byla na ministerstvu zřízena „Zelená linka pro export“, která má za cíl zjednodušit a časově zefektivnit kontakt exportérů se státními institucemi podporující export. (Svatoš a kol., 2009)

3.5.2 CzechTrade

CzechTrade je vládní proexportní agentura založená v roce 1997 jako příspěvková organizace Ministerstva průmyslu a obchodu. Již 15 let pomáhá českým exportérům při jejich strategickém rozhodování a působení na světových trzích. Hlavním úkolem agentury CzechTrade je pomoc českým vývozcům prosadit se na zahraničních trzích a rozvíjet jejich exportní aktivity. V zahraničí má agentura celkem 33 zahraničních kanceláří, které podávají exportérům aktuální a otevřené informace z těchto teritorií. Mapují obchodní příležitosti a nabízejí exportérům individuální asistenční služby pro export. Portfolio poskytovaných služeb agenturou CzechTrade je velmi široké, nabízí služby poradenské, informační, asistenční či vzdělávací. Dále agentura CzechTrade provozuje oficiální portál pro podnikání a export Businessinfo.cz, jehož cílem je zjednodušení orientace malých a středním podnikům v informacích a službách, které poskytuje státní správa. (CzechTrade.cz, 2012, b)

3.5.3 CzechInvest

Agentura CzechInvest byla založena v roce 1992 Ministerstvem průmyslu a obchodu, od té doby napomohla agentura se svými investičními projekty k tvorbě více než 130 000 pracovních míst. Agentura se snaží o posílení konkurenceschopnosti české ekonomiky prostřednictvím podpory malých a středních podnikatelů, podnikatelské infrastruktury, inovací a získáváním zahraničních investic z oblasti výroby, strategických služeb a technologických center. Agentura pomáhá podnikání v oblasti zpracovatelského průmyslu, kde přispívá ke zjednodušení komunikace mezi státem, podnikateli a EU. CzechInvest také propaguje Českou republiku jako zemi, která je vhodná pro zahraniční investice. Předkládá nadřízeným orgánům žádosti o investiční pobídky, také podporuje české podniky, jež mají zájem zapojit se do dodavatelských řetězců nadnárodních společností. CzechInvest přispívá k rozvoji domácích firem, českých a zahraničních investorů i celkového podnikatelského prostředí. (CzechInvest.cz, 2012)

3.5.4 Rakouská obchodní komora

Rakouská obchodní komora je instituce, která v Rakousku poskytuje informace pro podniky se zaměřením na ekonomiku a zahraničně obchodní vztahy. Hlavním cílem komory je zastupování zájmů rakouských podniků. Obchodní komora podporuje opatření pro udržitelný a stabilní hospodářský růst, ochranu soukromého majetku tak, aby byla zaručena svoboda podnikání, konkurenční systém, vyváženou ekonomickou strukturu, flexibilní modely pracovní doby, vzdělávání a odborné přípravy, výzkum a vývoj či odpovědnou politiku životního prostředí.

3.5.5 ABA- Invest

ABA-Invest je rakouská vládní agentura na podporu investic, která vznikla v roce 1982. Představuje první kontaktní místo pro zahraniční společnosti, které chtějí založit samostatnou společnost v Rakousku. Zahraničním investorům nabízí informace, pomoc a poradenství v následujících oblastech: v podnikání v Rakousku a jeho aspektech, v hledání vhodných sídel a nemovitostí pro nový podnik, odpovídá na otázky týkající se vzniku podniku, odpovídá na otázky týkající se zaměstnanců a daní nebo pomáhá hledat rakouské investiční partnery.

3.6 Veletrhy

3.6.1 Veletrhy v Rakousku

Na podporu obchodu se koná v Rakousku každý rok okolo 300 mezinárodních veletrhů a výstav ve 21 městech po celém Rakousku. Nejčastěji se veletrhy a výstavy konají na výstavištích v hlavních městech spolkových zemí. Nejucelenější informace o rakouských veletrzích a výstavách jsou uvedeny na webových stránkách www.auma.de. Veletrhy v Rakousku mívají často mezinárodní charakter. Mezi nejvýznamnější veletrhy, které se konají v Rakousku lze považovat veletrhy uvedené v následující tabulce. Tyto veletrhy a výstavy jsou velmi hojně navštěvovány a lze zde najít široké zastoupení vystavovatelů.

Tab. č. 23 Významné veletrhy v Rakousku

Místo	Veletrh	Datum
Wels	Herbstmesse a Agraria	začátek září, sudý rok
Ried im Innkreis	Euro - Consuma, Euro - Haus, Euro - Agrar	začátek září, lichý rok
Štýrský Hradec	Frühjahrmesse International	přelom dubna a května
Štýrský Hradec	Herbstmesse International	přelom září a října
Wels	Energiesparmesse	Březen
Vídeň	Vienna - tec	říjen, každý 2. Rok
Vídeň	Bauen & Energie	Únor
Vídeň	IT`N`T	Únor
Vídeň	Wohnen & Interieur	Březen
Vídeň	Real - Vienna	květen-červen
Klagenfurt	Klagenfurter Herbstmesse	Srpen
Tulln	Internationale Gartenbaumesse	Srpen
Wieselburg	Niederösterreichische Landwirtschaftsmesse	přelom června a července

Zdroj: BusinessInfo.cz, 2012, a

Účast České republiky na veletrzích a výstavách v Rakousku se konají pod patronací Ministerstva pro místní rozvoj respektive jeho centrály pro rozvoj cestovního ruchu CzechTourism. Dále jsou některé veletrhy v Rakousku podporovány prostřednictvím agentury CzechTrade, v roce 2010 to byl například veletrh Vienna - tec.

3.6.2 Veletrhy v České republice

Jako v Rakousku, tak i v České republice se během roku koná několik stovek veletrhů a výstav. Veletrhy a výstavy se nejčastěji konají ve velkých městech, mezi která můžeme zařadit Prahu, Brno, České Budějovice, Olomouc, Liberec či Litoměřice. Nejvíce se však konají veletrhy a výstavy v Praze, kde se nachází Pražský veletržní areál či Výstaviště Praha Holešovice.

Jedno z významných veletržních výstavišť představuje INCHEBA EXPO PRAHA (Výstaviště Praha Holešovice), které je zajímavé výstavním areálem a atraktivním umístěním nedaleko centra Prahy. Ročně zde proběhne více než 50 výstavních akcí nejrůznějšího rázu. Mezi významné veletrhy a výstavy, které se v INCHEBA EXPO PRAHA konají v roce 2012 lze zařadit například středoevropský veletrh cestovního

ruchu HOLIDAY WORLD, mezinárodní veletrh bytového designu PRAGOINTERIER, mezinárodní zdravotnický veletrh PRAGOMEDICA, mezinárodní knižní veletrh SVĚT KNIHY, mezinárodní veletrh dřevěných staveb, konstrukcí, materiálů a úspor energií DŘEVOSTAVBY či mezinárodní veletrh moderního vytápění, geotermální a solární techniky MODERNÍ VYTÁPĚNÍ. (Incheba, 2012, a, b)

Další významné výstaviště České republiky je opět v našem hlavním městě a je to Pražský veletržní areál Letňany. I v tomto areálu se každoročně konají významné veletrhy a výstavy, mezi které lze zařadit například mezinárodní veletrh Střechy Praha, mezinárodní veletrh strojírenských technologií FOR INDUSTRY, mezinárodní veletrh dopravy, logistiky, skladování a manipulace FOR LOGISTIC či mezinárodní stavební veletrh FOR ARCH. (PVA EXPO PRAHA, 2012, a, b)

I v Brně je jedno z významných výstavišť České republiky. Brněnské výstaviště se řadí mezi největší výstaviště světa (23. místo). Toto výstaviště bylo úmyslně postaveno mezi Prahou a Bratislavou u příležitosti 10. výročí založení Československa. Na tomto výstavišti se každoročně koná okolo 50 veletrhů, které navštíví až 1 milion návštěvníků. Mezi významné veletrhy, které se zde konají, patří například mezinárodní veletrh průmyslu cestovního ruchu GO, mezinárodní veletrh módy, obuvi a koženého zboží STYL&KABO, mezinárodní potravinářský veletrh SALIMA, mezinárodní veletrh motocyklů, příslušenství a oblečení MOTOSALON či mezinárodní veletrh elektrotechniky, elektroniky, automatizace a komunikace AMPER. (Veletrhy Brno, 2012, a, b)

3.7 Úspěšné firmy

3.7.1 BAEST, a.s.

Jedním z českých úspěšných podniků, které pronikly se svým zbožím na rakouský trh, je podnik BAEST, a.s. Tento strojírenský podnik se zaměřuje na výrobu svařovacích ocelových konstrukcí a zařízení pro stavebnictví, strojírenství, energetiku, ekologii, zemědělství, chemický, petrochemický a potravinářský průmysl. Mimo špičkové produkce strojírenského zařízení poskytuje tento podnik komplexní projekční,

poradenské a dokumentační služby, které zahrnují dopravu, montáže a uvedení do provozu. (Baest, a.s., 2012)

Ve spolupráci s agenturou CzechTrade podnik pronikl na rakouský trh, kde zúročil své dlouholeté zkušenosti s výrobou ocelových sil, zásobníků a násypek na skladování sypkých hmot a směsí, které jsou používány na obalovnách živičných směsí, betonárnách, v zemědělství, stavebnictví a ostatních odvětvích. Podnik BAEST se tak stal dodavatelem ocelových sil rakouské společnosti Kastenmüller-Schmidt-Austria GmbH. V roce 2008 si společnost Kastenmüller-Schmidt-Austria GmbH objednala od podniku BAEST pět menších sil a po dobré zkušenosti s tímto českým podnikem se společnost Kastenmüller-Schmidt-Austria GmbH rozhodla dále obchodovat a v roce 2010 si tato rakouská společnost objednala dalších třicet sedm sil. Za úspěchem tohoto podniku na rakouském trhu stojí rozhodně dobrá pověst firmy (dobré reference od zákazníků v Německu), kvalitní výrobky, komunikace v německém jazyce či vytrvalost. (CzechTrade, 2012, b)

Podnik BAEST dále pokračuje ve spolupráci s agenturou CzechTrade a její zahraniční kanceláří ve Vídni. Zahraniční kancelář ve Vídni pomáhá podniku BAEST vytipovávat a oslovovat potenciální společnosti v Rakousku, které by se mohly stát zákazníky podniku BAEST a mimo to ověřuje i jejich bonitu. (CzechTrade, 2012, b)

3.7.2 HELUZ cihlářský průmysl v.o.s.

Další úspěšnou firmou na rakouském trhu je firma HELUZ cihlářský průmysl v.o.s. Firma HELUZ je už na českém trhu více jak 130 let a představuje největšího výrobce tradičních stavebních materiálů. Zákazníkům nabízí komplexní cihelný systém pro hrubou stavbu. Tento systém zahrnuje cihelné bloky pro obvodové zdivo, cihly pro nosné, příčkové a akustické zdivo, keramické stropy a překlady, nosné překlady pro venkovní stínicí systémy, keramické stropní panely, cihelné komíny a cihelné obkladové pásy. (HELUZ, 2012)

Na konci roku 2008 vstoupila firma HELUZ na rakouský trh a od té doby se firmě v Rakousku velmi daří i přes ekonomickou krizi a specifika místního trhu. Firma získala na zdejším trhu řady certifikátů dle rakouských národních norem a začala expandovat,

hlavní odbytovou oblastí firmy jsou Dolní Rakousy. Rakousko představuje pro firmu HELUZ třetího nejvýznamnějšího odběratele hned za Slovenskem a Polskem. (Stavitel.iHNed.cz, 2010)

Pro firmu HELUZ je velký úspěch, že uspěla na rakouském trhu, protože rakouští spotřebitelé jsou velkými patrioty a preferují domácí výrobce. V Rakousku jsou kladeny mnohem větší nároky na kvalitu dodávaného materiálu, ale i na formální zpracování nabídky potřebné pro získání zakázky. (Stavitel.iHNed.cz, 2010)

Významný podíl na výstavbě v Rakousku zaujímají rodinné domy, bytové domy realizované samosprávou v Gerassdorf a v Bernadrsthal či mateřské školy v Laa an der Thaya a Korneuburgu. Objem zakázek se v této oblasti v roce 2009 oproti roku 2008 téměř zdvojnásobil a firma očekává další nárůst. Produkty, o které je v Rakousku největší zájem, jsou obvodové zdivo, cihelné bloky a cihelné komíny. (Stavitel.iHNed.cz, 2010)

3.8 Perspektivní položky českého exportu

Už při rozhodování o exportu českého zboží do Rakouska je třeba vzít v úvahu strukturu rakouské ekonomiky. Rakouská ekonomika je silně závislá na exportu zboží do Německa, je tedy do určité míry v subdodavatelském postavení, proto se mění jen postupně. České podniky se stávají subdodavateli rakouských podniků, kteří jsou také v subdodavatelském postavení vůči podnikům německým. Pokud jde o vývoz zboží, nejde se spoléhat jen na vývoz tradičních produktů jako základních surovin a polotovarů, neboť zde jsou možnosti dalšího rozvoje ve vývozu skoro vyčerpány. Protože nelze vyloučit změny, ke kterým bude docházet, a tak lze očekávat dlouhodobý pokles, který je nevyhnutelný.

Při vývozu zboží je také důležité brát v úvahu možné oslabené rakouské ekonomiky, tzn. pokles rakouského vývozu a pokles investičních aktivit podniků. Nelze také spoléhat na spotřebu domácností a vládního sektoru. Je třeba dobré zaměřit se na ekologickou výrobu (obnovitelné zdroje energie, biopaliva či zateplování domů), která zažívá rozmach.

Struktura českého vyváženého zboží je velmi široká a tak i nadále najdou uplatnění tradiční komodity, mezi které lze zařadit investiční zboží všeho druhu (stavební materiály, ocel, stroje a zařízení a jiné). Tyto položky patří do skupiny SITC 6 - 8 a lze mezi ně zařadit i potraviny. Uplatnění těchto produktů je na rakouském trhu náročné, ale potenciál v jejich vývozu je značný a je tu velká šance na úspěch.

V Rakousku jistě najdou uplatnění produkty, které jsou vysoce kvalitní a mají vysokou přidanou hodnotu a také produkty, které mají konkurenční výhody oproti výrobkům na trhu rakouském.

Mezi perspektivní obory připadající v úvahu, pokud se firma chystá exportovat do Rakouska, jsou elektronika a elektrotechnika, stavebnictví a stavební materiály, potravinářský průmysl a strojírenský průmysl. Dále to jsou obory zabývající se zpracováním biomasy, bioplynu, řepkového oleje či biolihu, dále jsou to obory nabízející alternativní domácí systémy vytápění či obory zabývající se informačními technologiemi a softwarem. Zajímavým produktem mohou také být zdravotnická zařízení a zařízení pro laboratoře.

Mezi nejperspektivnější odvětví, do kterých mohou čeští investoři investovat, jsou ekologické technologie, automobilový průmysl, informační technologie, strojírenství či cestovní ruch.

ZÁVĚR

Už od počátku 90. let jsou bilaterální obchodní a kapitálové vztahy České republiky a Rakouska na velmi dobré úrovni. Vztahy a vazby těchto dvou zemí jsou velmi silné, což je způsobeno mnoha faktory, mezi které patří například jejich společná historie, kultura či geografická poloha.

Od přistoupení České republiky k Evropské unii v roce 2004 se obchodní vztahy České republiky a Rakouska řídí platnou legislativou EU. Pro Rakousko představuje ČR šestou významnou destinaci pro vývoz zboží a pátého významného dovozce zboží do Rakouska. Pro Českou republiku je Rakousko pátým významným dovozcem zboží a sedmá významná destinace pro vývoz českého zboží. Vzájemný obchod se vyvíjí velmi dobře, k dynamickému rozvoji vztahů přispělo přistoupení České republiky do EU. V roce 2004 tak český vývoz meziročně vzrostl o 21%, rakouský dovoz o 13% a obrat se zvýšil o skoro 18%. Největší propad byl zaznamenán v roce 2009, kdy plně udeřila světová hospodářská krize. Pokles obratu v roce 2009 činil 16,5%, exportu 15% a importu 19% oproti roku 2008. V roce 2010 došlo ke zlepšení ve vzájemném obchodu. V roce 2011 toto zlepšení pokračovalo a bylo dosaženo zatím nejvyššího obratu ze vzájemného obchodu, obrat činil 221 485 833 tis. CZK.

Komoditní struktura vzájemného obchodu je velmi podobná a na obou stranách dominují stroje a dopravní prostředky, průmyslové spotřební zboží a tržní výrobky tříděné podle materiálů. Česká republika dále vyniká ve vývozu minerálních paliv, maziv a příbuzných materiálů, zato Rakousko vyniká spíše ve vývozu chemikálií a příbuzných výrobků.

Vzájemný obchod se službami nemá pro Českou republiku až takovou význam. Saldo obchodu je dlouhodobě pasivní, je to dáno tím, že sektor služeb v Rakousku je velmi rozvinutý. Jediná položka z českého vývozu služeb, u které Česká republika dosahuje aktivního salda, je doprava. Minulý rok v květnu bylo zrušeno přechodné období v pohybu pracovních sil do Rakouska novým členským zemím EU, což by mohlo mít příznivý vliv na další vývoj obchodu se službami.

Rakousko představuje třetího nejvýznamnějšího investora v České republice s 13 % podílem hned za Nizozemskem a Německem. Je to dáno především blízkostí obou zemí

a dobrou znalostí českého podnikatelského prostředí. Proto je Česká republika vyhledávanou zemí rakouskými investory. Vývoj rakouských investic v České republice je stabilní. V roce 2009 činila hodnota rakouských investic 9 658 mil. EUR, díky kterým bylo vytvořeno 83 010 nových pracovních míst. Naopak Česká republika pro Rakousko nepředstavuje nijak významného zahraničního investora. Stav českých investic na konci roku 2009 činil pouhých 14,4 mil. EUR.

Při vývozu do Rakouska je třeba brát v úvahu strukturu rakouského hospodářství či možné oslabení rakouské ekonomiky. Dále by si měl vývozce uvědomit, že rakouský trh má vysoké nároky na kvalitu a přidanou hodnotu výrobku. Mezi obory, které jsou perspektivní pro český vývoz, patří elektrotechnika a elektronika, stavebnictví a potravinářský průmysl. Dále to jsou podniky, které se zabývají ekologickou výrobou, informačními technologiemi či výrobou zdravotnických zařízení.

Ekonomické vztahy České republiky a Rakouska lze označit za velmi dobré, k jejich upevnování přispěl vstup České republiky do EU. V roce 2009 byly vzájemné ekonomické vztahy ČR a Rakouska negativně ovlivněny světovou hospodářskou krizí, avšak od té doby došlo k výraznému zlepšení. Podle mého názoru dojde k jejich dalšímu rozvoji po vstupu ČR do Eurozóny.

Seznam tabulek

Tab. č. 1	Hlavní vývozci zboží v roce 2010	13
Tab. č.: 2	Regionální a meziregionální struktura světového obchodu se zbožím v roce 2010 (v mld. USD)	14
Tab. č. 3	Vývoj světového exportu a importu služeb v letech 2000-2010 (v mld. USD).....	14
Tab. č. 4	Hlavní vývozci a dovozci komerčních služeb v roce 2010	16
Tab. č. 5	Dovoz přímých zahraničních investic podle regionů v letech 2005-2010 (v mil. USD)	19
Tab. č. 6	Vývoz přímých zahraničních investic podle regionů v letech 2005-2010 (v mil. USD)	20
Tab. č. 7	Vývoj vybraných makroekonomických ukazatelů, 2007-2011	26
Tab. č. 8	Základní struktura rakouské ekonomiky v roce 2010	27
Tab. č. 9	Vývoj zahraničního obchodu Rakouska v letech 2002-2011	30
Tab. č. 10	Teritoriální struktura rakouského obchodu v roce 2010.....	31
Tab. č. 11	Deset nejvýznamnějších obchodních partnerů Rakouska v roce 2010	32
Tab. č. 12	Komoditní struktura rakouského obchodu v roce 2010	34
Tab. č. 13	Vývoj aktivních a pasivních investic v letech 2005-2009 v mil. EUR	35
Tab. č. 14	Teritoriální struktura nejvýznamnějších přímých zahraničních investic v roce 2009	37
Tab. č. 15	Vývoj Zahraničního obchodu se zbožím mezi ČR a Rakouskem v letech 2001-2010 (v tis. CZK)	40
Tab. č. 16	Komoditní struktura vývozu a dovozu v roce 2011	43
Tab. č. 17	Vývoj vzájemného obchodu se službami mezi Českou republikou Rakouskem v letech 2004-2011 (v mil. CZK)	44
Tab. č. 18	Struktura vzájemného obchodu se službami mezi Českou republikou a Rakouskem v roce 2011 (v mil. CZK)	45

Tab. č. 19	Vývoj přímých zahraničních investic Rakouska v České republice v letech 2002-2009	46
Tab. č. 20	Vývoj přímých zahraničních investic Rakouska v ČR podle ČNB v letech 2002-2010 (v mil. EUR)	47
Tab. č. 21	Nejvýznamnější rakouští investoři v České republice.....	48
Tab. č. 22	Vývoj přímých zahraničních investic České republiky v Rakousku v letech 2002- 2009	49
Tab. č. 23	Významné veletrhy v Rakousku.....	52

Seznam obrázků

Obr. č. 1	Vývoj světového exportu zboží v letech 2000-2010 (v mld. USD)	11
Obr. č. 2	Vývoj světového importu zboží v letech 2000-2010 (v mld.USD).....	11

Seznam použitých zkratk

AFR	Afrika
ASI	Asie
CSC	Central and South America and the Caribbean- Střední a Jižní Amerika a Karibik
CZK	česká koruna
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EVR	Evropa
EU	European Union- Evropská unie
EUR	euro
GATT	General Agreement on Trade and Trafis- Všeobecná dohoda o clech a obchodu
HDP	hrubý domácí produkt
MEA	Middle East- Střední východ
MEV	mezinárodní ekonomické vztahy
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí ČR
NAX	North America- Severní Amerika
PZI	přímé zahraniční investice
SNS	Svaz nezávislých států
SVE	státy východní Evropy
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development- Konference OSN pro obchod a rozvoj

UNESCO	United Nations Educational Scientific and Cultural Organization- Mezinárodní organizace pro výchovu, vědu a kulturu OSN
USD	United States dolar- americký dolar
WTO	World Trade Organization- Světová obchodní organizace

Seznam použité literatury

Tištěné zdroje

CIHELKOVÁ, Eva a kol. *ČR-Rakousko: možnosti a limity vzájemné spolupráce*. 1. vydání, Praha: VŠE v Praze, 2004, 233 s., ISBN 80-245-0827-3

CIHELKOVÁ, Eva a kol. *Světová ekonomika- základní rysy a tendence vývoje*. 2. vydání, Praha: Oeconomica, 2005, 258 s., ISBN 80-245-0687-4

HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 5. vydání, Praha: C. H. Beck, 2011, 691 s., ISBN 978-80-7400-006-5

JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Marketing v cestovním ruchu*. 1. vydání, Praha: Grada Publishing, a. s., 2009, 288 s., ISBN 978-80-247-3247-3

KUBIŠTA, Václav a kol. *Mezinárodní ekonomické vztahy*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009, 375 s., ISBN 978-80-7380-191-5

KUNEŠOVÁ, Hana, JARÝ, Čestmír, MARTINČÍK, David. *Světová ekonomika pro distanční studium*. 1. vydání, Plzeň: ZČU v Plzni, 2005, 238 s., ISBN 80-7043-372-8

KUNEŠOVÁ, Hana, CIHELKOVÁ, Eva a kol. *Světová ekonomika nové jevy a perspektivy*. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2006, 319 s., ISBN 80-7179-455-4

SVATOŠ, Miroslav a kol. *Zahraniční obchod teorie a praxe*. 1. vydání, Praha: Grada Publishing, a. s., 2009, 368 s., ISBN 978-80-247-2708-0

Elektronické zdroje

Baest, a.s. – ocelové konstrukce, nádrže a čerpací stanice. [online] Baest, a.s. – ocelové konstrukce, nádrže a čerpací stanice, 2012 [cit. 2012-04-13] Dostupné z: <http://www.baest.cz/>

BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export. *Souhrnná teritoriální informace (STI) Rakousko.* [online] Praha: BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export, 2012, a. [cit. 2012-04-11] Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/rakousko/1000794/>

BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export. *Související přílohy STI Rakousko.* [online] Praha: BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export, 2012, b. [cit. 2012-04-11] Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/rakousko-souvisejici-prilohy-sti/11/1000794/>

CIA. *The World Factbook (Austria).* [online], CIA, 2012 [cit. 2012-03-21] Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/au.html>

ČNB. *BÚ platební bilance ČR v teritoriálním členění.* [online] Praha: ČNB, 2012, a. [cit. 2012-04-14] Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/bezny_ucet_pb_tc/

ČNB. *Přímé zahraniční investice.* [online] Praha: ČNB, 2012, b. [cit. 2012-04-10] Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/pzi/index.html

ČSÚ. *Databáze zahraničního obchodu.* [online] Praha: ČSÚ, 2012 [cit. 2012-04-01] Dostupné z: <http://apl.czso.cz/pll/stazo/STAZO.STAZO>

ČSÚ. *Hlavní zahraničně obchodní partneři*. [online] Praha: ČSÚ, 2011 [cit. 2012-04-01] Dostupné z: [http://czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/9C003BC95E/\\$File/6001111204a.pdf](http://czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/9C003BC95E/$File/6001111204a.pdf)

CzechInvest.cz. *O CzechInvestu* [online] CzechInvest.cz, 2012 [cit. 2012-04-20] Dostupné z: <http://czechinvest.org/o-czechinvestu>

CzechTrade. *Exportní příležitosti klientů CzechTrade*. [online] CzechTrade, 2012, a. [cit. 2012-04-13] Dostupné z: <http://www.czechtrade.cz/reference/exportni-uspechy/?obor=&zeme=rakousko&rok=>

CzechTrade. *O CzechTrade*. [online] CzechTrade, 2012, b. [cit. 2012-04-15] Dostupné z: <http://www.czechtrade.cz/o-czechtrade/>

Devizový zákon č. 219/1995 Sb., Devizový zákon, v platném znění

Direktinvestitionen 2009, Sonderhefte Statistiken - Oesterreichische Nationalbank. [online] Oesterreichische Nationalbank, 2009 [cit. 2012-04-02] Dostupné z: http://www.oenb.at/de/img/shst_2011_09_direktinvestitionen_tcm14-237567.pdf

Exports of goods and services (% of GDP). [online] The World Bank, 2012 [cit. 2012-04-10] Dostupné z: <http://data.worldbank.org/indicator/NE.EXP.GNFS.ZS>

Incheba. *Areál výstaviště - Incheba*. [online] Praha: Incheba, 2012, a. [cit. 2012-04-23] Dostupné z: <http://www.incheba.cz/areal-vystaviste.html>

Incheba. *Kalendář akcí - Incheba*. [online] Praha: Incheba, 2012, b. [cit. 2012-04-23]
Dostupné z: <http://www.incheba.cz/kalendar-akci.html?tab=agenda>

Oesterreichische Nationalbank. Oesterreichische Nationalbank, 2012 [cit. 2012-04-02]
Dostupné z: <http://www.oenb.at/>

O firmě HELUZ. [online] HELUZ, 2012 [cit. 2012-04-12] Dostupné z:
<http://www.heluz.cz/o-firme/>

Österreichs Außenhandel. [online] WKO.at, 2012 [cit. 2012-04-03] Dostupné z:
http://portal.wko.at/wk/startseite_th.wk?dstid=0&sbid=3334

PVA EXPO PRAHA. *Kalendář akcí v PVA Letňany*. [online] PVA EXPO PRAHA, 2012, a. [cit. 2012-04-20] Dostupné z: <http://www.pva.cz/cz/kalendar.asp?stare=true>

PVA EXPO PRAHA. *O výstavišti - PVA EXPO PRAHA*. [online] PVA EXPO PRAHA, 2012, b. [cit. 2012-04-20] Dostupné z: <http://www.pva.cz/cz/vystaviste.asp>

STATISTIK AUSTRIA. [online] STATISTIK AUSTRIA, 2012, a. [cit. 2012-04-15]
Dostupné z: <http://www.statistik.at/>

STATISTIK AUSTRIA. *Statistisches Jahrbuch Österreichs 2012*. [online] STATISTIK AUSTRIA, 2012, b. [cit. 2012-04-15] Dostupné z:
http://www.statistik.at/web_de/services/stat_jahrbuch/index.html

STATISTIK AUSTRIA. *Statistische Nachrichten - Aussenhandel im Jahr 2010*. [online] STATISTIK AUSTRIA, 2010 [cit. 2012-04-10] Dostupné z: http://www.statistik.at/web_de/statistiken/aussenhandel/hauptdaten/index.html

UNCTAD. *World Investment Report 2011*. [online] New York and Geneva: United Nations, 2011 [cit. 2012-04-05] Dostupné z: http://www.unctad.org/en/docs/wir2011_embargoed_en.pdf

Veletrhy a výstavy v ČR. [online] Czech.cz, 2012 [cit. 2012-04-20] Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/Objevte-CR/Fakta-o-CR/Ekonomicka-fakta/Veletrhy-a-vystavy-v-CR>

Veletrhy Brno. *Kalendář veletrhů a výstav*. [online] Veletrhy Brno, 2012, a. [cit. 2012-04-20] Dostupné z: http://www.bvv.cz/kalendar-veletrhu-a-vystav/search/?_mf_form_sent_=form&event_type=0&date_from=2012-01-01&date_to=&event_classification%5B%5D=0&event_place=doporucene&event_organizer=doporucene

Veletrhy Brno. *Veletrhy Brno*. [online] Veletrhy Brno, 2012, b. [cit. 2012-04-20] Dostupné z: <http://www.bvv.cz/veletrhy-brno/>

Vývoz českých cihel do Rakouska se zdvojnásobil. [online] Stavitel.iHNed.cz, 2010 [cit. 2012-04-12] Dostupné z: <http://stavitel.ihned.cz/c1-47139380-vyvoz-ceskych-cihel-do-rakouska-se-zdvojnasil>

Wir über uns. [online] ABA - INVEST IN AUSTRIA, 2012 [cit. 2012-04-20] Dostupné z: <http://aba.gv.at/DE/Home/ABA%20-%20Invest%20in%20Austria/ABA++Wir+%c3%bcber+uns.aspx>

WTO. *International Trade Statistics 2011*. [online] Geneva: WTO, 2011 [cit. 2012-04-02] Dostupné z: http://www.wto.org/english/res_e/statis_e/its2011_e/its2011_e.pdf

Seznam příloh

Příloha A - Bilaterální smlouvy ČR s Rakouskem

Příloha A

Bilaterální smlouvy ČR s Rakouskem

a) Platné smlouvy

1. Úmluva mezi republikou Československou a republikou Rakouskou o vedení československo-rakouské hranice a některých souvisejících otázkách a Závěrečný protokol

Praha, 10. 03. 1921, č. 288/1922 Sb.

2. Smlouva mezi republikou Československou a republikou Rakouskem o úpravě právních poměrů na státní hranici popsané v článku 27, bod 6 mírové smlouvy mezi mocnostmi spojenými a sdruženými a Rakouskem, podepsané v St. Germain en Laye dne 10. září 1919. (Hraniční statut)

Praha, 12. 12. 1928, č. 139/1930 Sb.

3. Dohoda mezi vládou Československé republiky a spolkovou vládou republiky Rakousko o označení hranic v souvislosti s provozem vltavské elektrárny u Lipna

Praha, 22. 10. 1958

4. Dohoda mezi vládou Československé republiky a Rakouskou spolkovou vládou o těžbě společných ložisek zemního plynu a nafty

Praha, 23. 01. 1960

5. Dohoda mezi vládou Československé republiky a Rakouskou spolkovou vládou o zásadách geologické spolupráce mezi Československou republikou a Rakouskou republikou

Praha, 23. 01. 1960

6. Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o vzájemném právním styku ve věcech občanskoprávních, o listinách a o právních informacích se Závěrečným protokolem

Praha, 10. 11. 1961, č. 9/1963 Sb.

7. Ujednání mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o zasílání úředních opisů, výpisů a protokolů o školských zkouškách sjednané výměnou dopisů

Vídeň, 13. 02. 1962

8. Dohoda o letecké dopravě mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou

Praha, 01. 03. 1962, č. 70/1962 Sb.

9. Dohoda mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o úpravě pohraničního přechodu železnic

Praha, 22. 09. 1962, č. 85/1964 Sb.

10. Ujednání o pohraniční železniční dopravě mezi Československými státními drahami /ČSD/ a Rakouskými spolkovými drahami /ÖBB/ /ŽPU ČSD - ÖBB/

Praha, 22. 03. 1963

11. Dohoda mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o změně Dohody o úpravě pohraničního přechodu železnic ze dne 22. září 1962

Praha, 03. 01. 1967, č. 3/1968 Sb.

12. Ujednání mezi ministerstvem financí Československé socialistické republiky a Spolkovým ministerstvem financí Rakouské republiky o zdanění mezinárodní nákladní silniční dopravy a Protokol o změně Ujednání /Vídeň, 16. prosince 1970/

Praha, 30. 06. 1967

13. Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o úpravě vodohospodářských otázek na hraničních vodách

Vídeň, 07. 12. 1967, č. 57/1970 Sb.

14. Dohoda mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o převodu vlastnictví pozemku a na něm se nacházející úřední budovy rakouského ZÚ v Praze rakouskému státu sjednaná výměnou nót

Praha, 02. 04. 1969

15. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a rakouskou spolkovou vládou o ukončení platnosti platební dohody ze dne 29. října 1948 a o přechodu na platební styk ve volně směnitelné měně a Protokol o zasedání československo-rakouské smíšené komise

Praha, 22. 10. 1971, č. 7/1972 Sb.

16. Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o společných státních hranicích

Vídeň, 21. 12. 1973, č. 95/1975 Sb.

17. Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o vypořádání určitých finančních a majetkoprávních otázek, Protokol z jednání expertů v r. 1990

Vídeň, 19. 12. 1974

18. Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných označení zemědělských a průmyslových výrobků odkazujících na původ a Protokol z 30. listopadu 1977

Vídeň, 11. 06. 1976, č. 19/1981 Sb.

19. Dohoda mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o spolupráci v oblasti kultury, školství a vědy

Vídeň, 22. 11. 1977, č. 37/1979 Sb.

20. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a Rakouskou spolkovou vládou o vstupu na části území dotčené úpravami hraničních vod

Vídeň, 11. 05. 1978, č. 88/1978 Sb.

21. Dohoda mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o konzulárních stycích

Praha, 14. 03. 1979, č. 22/1981 Sb.

22. Dohoda o provádění Smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných označení zemědělských a průmyslových výrobků odkazujících na původ

Praha, 07. 06. 1979, č. 19/1981 Sb.

23. Dohoda mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o spolupráci v oblasti zdravotnictví

Vídeň, 18. 11. 1982, č. 94/1983 Sb.

24. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Rakouské republiky o spolupráci a vzájemné pomoci v oboru celnictví

Vídeň, 18. 11. 1982, č. 9/1985 Sb.

25. Prováděcí protokol k Dohodě ze dne 18. listopadu 1982 mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Rakouské republiky o spolupráci a vzájemné pomoci v oblasti celnictví

Praha, 24. 05. 1985

26. Ujednání mezi ministrem dopravy Československé socialistické republiky a spolkovým ministrem pro veřejné hospodářství a dopravu Rakouské republiky o elektrizaci železničního hraničního přechodu Břeclav - Hohenau

Bratislava, 30. 04. 1986, č. 46/2005 Sb. m. s.

27. Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí

Praha, 17. 07. 1987

28. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Rakouské republiky o úpravě otázek společného zájmu týkajících se jaderné bezpečnosti a ochrany před zářením

Vídeň, 25. 10. 1989, č. 431/1990 Sb.

29. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a Rakouskou spolkovou vládou o zrušení vízové povinnosti

Vídeň, 18. 01. 1990, č. 70/1990 Sb.

30. Ujednání mezi ministrem dopravy Československé socialistické republiky a spolkovým ministrem pro veřejné hospodářství a dopravu Rakouské republiky o elektrizaci železničního hraničního přechodu Šatov - Retz

Praha, 06. 03. 1990, č. 47/2005 Sb. m. s.

31. Smlouva mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Rakouskou republikou o vzájemném výkonu soudních rozhodnutí ve věcech trestních

Vídeň, 20. 05. 1990, č. 113/1992 Sb.

32. Dohoda mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Rakouskou republikou o podpoře a ochraně investic

Vídeň, 15. 10. 1990, č. 454/1991 Sb.

33. Dohoda mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Rakouskou republikou o ulehčení pohraničního odbavování v železniční, silniční a vodní dopravě

Vídeň, 17. 06. 1991, č. 27/1994 Sb.

34. Ujednání k Dohodě mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Rakouské republiky o převzetí osob na společných státních hranicích z 26. srpna 1991 sjednané výměnou dopisů

Praha, 26. 08. 1991

35. Dohoda mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Rakouské republiky o převzetí osob na společných státních hranicích

Praha, 26. 08. 1991, č. 629/1992 Sb.

36. Dohoda o půjčce mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Rakouskou republikou /diagonální smlouva/

Vídeň, 24. 03. 1992

37. Ujednání mezi federálním ministerstvem obrany České a Slovenské Federativní Republiky a spolkovým ministerstvem obrany Rakouské republiky o spolupráci mezi ozbrojenými silami obou zemí

Bratislava, 14. 04. 1992

38. Ujednání podle článku 2 odst. 4 Dohody ze dne 17. června 1991 mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Rakouskou republikou o ulehčení pohraničního odbavování v železniční, silniční a vodní dopravě ke zřízení předsunutých pohraničních odbavovacích stanovišť na nádražích Brno, Břeclav, Hohenau a Wien - Südbahnhof, jakož i o pohraničním odbavování během jízdy na trase mezi nádražími Brno a Wien - Südbahnhof

Praha, 27. 05. 1992

39. Dodatek k Dohodě o půjčce mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Rakouskou republikou ze dne 24. března 1992 sjednaný výměnou nót /Praha, 10. 12. 1992/Vídeň, 11. 1. 1993/ /diagonální smlouva/

Vídeň, 11. 01. 1993

40. Ujednání podle článku 2 odstavce 4 Dohody ze dne 17. června 1991 mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Rakouskou republikou o ulehčení pohraničního odbavování v železniční, silniční a vodní dopravě o zřízení předsunutého pohraničního odbavovacího českého stanoviště na hraničním přechodu Přední Výtoň - Guglwald

Vídeň, 20. 09. 1993, č. 329/1993 Sb.

41. Ujednání podle článku 2 odstavce 4 Dohody ze dne 17. června 1991 mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Rakouskou republikou o ulehčení pohraničního odbavování v železniční, silniční a vodní dopravě o zřízení předsunutého českého pohraničního odbavovacího stanoviště na hraničním přechodu Zadní Zvonková - Schöneben

Vídeň, 20. 09. 1993, č. 329/1993 Sb.

42. Ujednání podle článku 2 odstavce 4 Dohody ze dne 17. června 1991 mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Rakouskou republikou o ulehčení pohraničního odbavování v železniční, silniční a vodní dopravě o zřízení předsunutého rakouského pohraničního odbavovacího stanoviště na hraničním přechodu Hnanice - Mitterretzbach

Vídeň, 20. 09. 1993, č. 329/1993 Sb.

43. Ujednání podle článku 2 odstavce 4 Dohody ze dne 17. června 1991 mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Rakouskou republikou o ulehčení pohraničního odbavování v železniční, silniční a vodní dopravě o zřízení předsunutého rakouského pohraničního odbavovacího stanoviště na hraničním přechodu Poštorná - Reintal

Vídeň, 20. 09. 1993, č. 329/1993 Sb.

44. Ujednání podle článku 2 odstavce 4 Dohody ze dne 17. června 1991 mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Rakouskou republikou o ulehčení pohraničního odbavování v železniční, silniční a vodní dopravě, o zřízení předsunutých pohraničních odbavovacích stanovišť na nádražích České Budějovice, Kaplice, Horní Dvořiště, Summerau, Freistadt a Linz - hlavní nádraží, jakož i o pohraničním odbavování během jízdy na trase mezi nádražími České Budějovice a Linz-hlavní nádraží

Vídeň, 21. 04. 1994, č. 177/1994 Sb.

45. Ujednání podle článku 2 odstavce 4 Dohody ze dne 17. června 1991 mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Rakouskou republikou o ulehčení pohraničního odbavování v železniční, silniční a vodní dopravě, o zřízení předsunutého českého pohraničního odbavovacího stanoviště na hraničním přechodu Chlum u Třeboně - Schlag

Vídeň, 21. 04. 1994, č. 177/1994 Sb.

46. Ujednání podle článku 2 odstavce 4 Dohody ze dne 17. června 1991 mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Rakouskou republikou o ulehčení pohraničního odbavování v železniční, silniční a vodní dopravě, o zřízení předsunutého českého pohraničního odbavovacího stanoviště na hraničním přechodu České Velenice - Gmünd/Bleylebenstrasse

Vídeň, 21. 04. 1994, č. 177/1994 Sb.

47. Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o dodatku k Evropské úmluvě o vydávání z 13. prosince 1957 a o usnadnění jejího uplatnění

Vídeň, 27. 06. 1994, č. 2/1996 Sb.

48. Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o dodatku k Evropské úmluvě o právní pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 a o usnadnění jejího uplatnění

Vídeň, 27. 06. 1994, č. 3/1996 Sb.

49. Dohoda mezi Ministerstvem dopravy České republiky a Spolkovým ministerstvem veřejného hospodářství a dopravy Rakouské republiky o spolupráci při dalším rozvoji železniční dopravy

Vídeň, 07. 06. 1995

50. Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní dědických a darovacích

Praha, 19. 09. 1996, č. 31/2000 Sb. m. s.

51. Ujednání mezi Ministerstvem obrany České republiky a Spolkovým ministerstvem obrany Rakouské republiky o spolupráci v oblasti vojenského leteckého provozu

Praha, 10. 03. 1997

52. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Rakouské republiky o sukcesi do dvoustranných smluv sjednaná výměnou nót

Praha, 26. 03. 1997, č. 104/2001 Sb. m. s.

53. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Rakouské republiky o mezinárodní přepravě zboží

Kodaň, 26. 05. 1998, č. 86/2001 Sb. m. s.

54. Dodatkový protokol o podpoře kombinované dopravy mezi Ministerstvem dopravy a spojů České republiky a Spolkovým ministerstvem vědy a dopravy Rakouské republiky k článkům 4, 5, 6, 8, 12 a 14 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Rakouské republiky o mezinárodní dopravě zboží

Kodaň, 26. 05. 1998, č. 87/2001 Sb. m. s.

55. Protokol mezi Ministerstvem obrany České republiky a Spolkovým ministerstvem obrany Rakouské republiky o spolupráci v oblasti vojenské geografie

Praha, 27. 11. 1998

56. Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o vzájemné pomoci při katastrofách nebo velkých haváriích

Vídeň, 14. 12. 1998, č. 139/2000 Sb. m. s.

57. Dohoda mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o dílčí novelizaci Dohody mezi vládou Československé socialistické republiky a Rakouskou spolkovou vládou o zrušení vízové povinnosti ze dne 18. ledna 1990 sjednaná výměnou nót

Praha, 28. 05. 1999, č. 135/1999 Sb.

58. Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o sociálním zabezpečení

Praha, 20. 07. 1999, č. 55/2001 Sb. m. s.

59. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Rakouské republiky o mezinárodní přepravě osob v nepravidelné silniční dopravě a Memorandum k článkům 5, 6, 7 a 8 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Rakouské republiky o mezinárodní přepravě osob v nepravidelné silniční dopravě

Praha, 30. 05. 2000, č. 74/2000 Sb. m. s.

60. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Rakouské republiky o přepravě osob v mezinárodní linkové autobusové dopravě

Praha, 30. 05. 2000, č. 75/2000 Sb. m. s.

61. Ujednání mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o zřízení předsunutého českého pohraničního odbavovacího stanoviště a předsunutého rakouského pohraničního odbavovacího stanoviště na hraničním přechodu České Velenice - Gmünd

Praha, 06. 06. 2000, č. 76/2000 Sb. m. s.

62. Ujednání mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o zřízení předsunutého rakouského pohraničního odbavovacího stanoviště na hraničním přechodu Nové Hradky - Pyhrabruck

Praha, 06. 06. 2000, č. 77/2000 Sb. m. s.

63. Ujednání o provádění Smlouvy mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o sociálním zabezpečení

Vídeň, 28. 06. 2001, č. 79/2001 Sb. m. s.

64. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Rakouské republiky o výměně zaměstnanců za účelem rozšíření jejich odborných a jazykových znalostí

Vídeň, 24. 08. 2001, č. 69/2005 Sb. m. s.

65. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Rakouské republiky o zaměstnávání občanů v příhraničních oblastech

Vídeň, 24. 08. 2001, č. 70/2005 Sb. m. s.

66. Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o změnách průběhu společných státních hranic

Praha, 26. 10. 2001, č. 85/2004 Sb. m. s.

67. Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou, kterou se mění a doplňuje Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o společných státních hranicích ze dne 21. prosince 1973

Praha, 26. 10. 2001, č. 83/2004 Sb. m. s.

68. Ujednání mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o zřízení předsunutých pohraničních odbavovacích stanovišť na nádražích České Velenice a Gmünd, jakož i o pohraničním odbavování během jízdy na trase mezi nádražími Veselí nad Lužnicí a Schwarzenau a České Budějovice a Schwarzenau

Praha, 07. 06. 2002, č. 85/2002 Sb. m. s.

69. Dohoda o spolupráci v oblasti cestovního ruchu mezi vládou České republiky a vládou Rakouské republiky

Salzburg, 19. 08. 2003, č. 92/2004 Sb. m. s.

70. Dohoda mezi Ministerstvem zemědělství České republiky a Spolkovým ministerstvem zemědělství, lesního hospodářství, životního prostředí a vodního hospodářství Rakouské republiky o spolupráci v oblasti zemědělství a lesního hospodářství

Berlín, 16. 01. 2004, č. 40/2004 Sb. m. s.

71. Memorandum o porozumění mezi Českou republikou, zastoupenou Ministerstvem pro místní rozvoj a Rakouskou republikou, zastoupenou Rakouským spolkovým kancléřstvím o realizaci Programu Iniciativy Společenství "INTERREG IIIA Česká republika - Rakousko 2000-2006"

Břeclav, 05. 10. 2004

72. Dohoda mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o předávání a přebírání osob s neoprávněným pobytem (readmisní dohoda)

Praha, 12. 11. 2004, č. 102/2005 Sb. m. s.

73. Protokol k provádění Dohody mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o předávání a přebírání osob s neoprávněným pobytem (readmisní dohoda)

Praha, 12. 11. 2004, č. 103/2005 Sb. m. s.

74. Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o policejní spolupráci a o druhém dodatku k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959

Vídeň, 14. 07. 2005, č. 65/2006 Sb. m. s.

75. Dohoda mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o hraničních přechodech na společných státních hranicích

Raabs an der Thaya, 17. 09. 2005, č. 7/2006 Sb. m. s.

76. Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o překračování státních hranic na turistických stezkách a o překračování státních hranic ve zvláštních případech

Raabs an der Thaya, 17. 09. 2005, č. 45/2006 Sb. m. s.

77. Správní ujednání mezi Ministerstvem vnitra České republiky a Spolkovým ministerstvem vnitra Rakouské republiky o praktických způsobech provádění nařízení Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států

Mikulov, 09. 12. 2005, č. 61/2006 Sb. m. s.

78. Ujednání mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o zřízení určených míst na turistických stezkách

Mikulov, 09. 12. 2005, č. 46/2006 Sb. m. s., 95/2006 Sb. m. s., 111/2006 Sb. m. s.

79. Ujednání mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o zřízení předsunutých pohraničních odbavovacích stanovišť na nádražích Brno-hlavní nádraží, Břeclav, Hohenau a Wien - Südbahnhof/Vídeň-Jižní nádraží, jakož i o pohraničním odbavování během jízdy na trase mezi nádražími Brno-hlavní nádraží a Wien - Südbahnhof/Vídeň - Jižní nádraží

Mikulov, 09. 12. 2005, č. 9/2006 Sb. m. s.

80. Ujednání mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o zřízení předsunutých pohraničních odbavovacích stanovišť na hraničním přechodu Slavonice - Fratres

Mikulov, 09. 12. 2005, č. 10/2006 Sb. m. s.

81. Ujednání mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o zřízení předsunutých pohraničních odbavovacích stanovišť na hraničním přechodu Nová Bystřice - Grametten

Mikulov, 09. 12. 2005, č. 11/2006 Sb. m. s.

82. a) Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku a Protokol

Praha, 08. 06. 2006

Pozn.: ke dni aktualizace zatím nebyla publikována ve Sbírce zákonů; vstupuje v účinnost od 01. 01. 2008

b) Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmu a z majetku

Vídeň, 07. 03. 1978, č. 48/1978 Sb.

Pozn.: tato smlouva má účinnost do konce roku 2007

83. Ujednání mezi Ministerstvem vnitra České republiky a Spolkovým ministerstvem vnitra Rakouské republiky o změně Správního ujednání mezi Ministerstvem vnitra České republiky a Spolkovým ministerstvem vnitra Rakouské republiky o praktických způsobech provádění nařízení Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států, z 9. prosince 2005 sjednané výměnou dopisů

Vídeň, 31. 08. 2006, č. 22/2007 Sb. m. s.

Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Rakouské republiky o spolupráci v oblasti kultury, školství, vědy, mládeže a sportu,

Vídeň, 21. 11. 2008, č. 53/2009 Sb. m. s.

Dohoda mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o propojení české rychlostní silnice R 52 a rakouské dálnice A 5 na česko-rakouských státních hranicích

Vídeň, 23. 1. 2009, č. 40/2009 Sb. m. s.

Dohoda o spolupráci v oblasti ochrany lesa proti šíření lýkožrouta smrkového přes hranice států na území Šumavy mezi Ministerstvem životního prostředí České republiky a Spolkovým ministerstvem zemědělství, lesního hospodářství, životního prostředí a vodního hospodářství Rakouské republiky,

Vídeň 13. 10. 2009, č. 21/2010 Sb. m. s.

b) smlouva, která doposud nevstoupila v platnost

1. Dohoda mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o spolupráci při dobrovolných plněních Rakouské republiky ve vztahu k osobám, které v minulosti vykonávaly otrocké a nucené práce pro nacionálně socialistický režim

Vídeň, 24. 10. 2000

MZV ČR nemá doklady o vstupu v platnost, ale Dohoda byla registrovaná v OSN
(BusinessInfo.cz, 2012, b)

Abstrakt

NEŠPOROVÁ, L. *Ekonomické vztahy ČR a Rakouska*. Cheb: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 68 s., 2012

Klíčová slova: Česká republika, Rakousko, mezinárodní ekonomické vztahy, přímé zahraniční investice,

Bakalářská práce se zabývá vzájemnými ekonomickými vztahy mezi Českou republikou a Rakouskem. Cílem této práce je zhodnocení vybraných forem mezinárodních ekonomických vztahů, které probíhají mezi Českou republikou a Rakouskem a následné posouzení jejich dalšího vývoje. Práce je rozdělena do tří částí. První část je věnována charakteristice forem mezinárodních ekonomických vztahů, faktorům, které tyto vztahy ovlivňují a subjektům, které v těchto vztazích vystupují. Druhá část je věnována ekonomické charakteristice Rakouska. Třetí část je zaměřena na vybrané ekonomické vztahy mezi Českou republikou a Rakouskem - vzájemný obchod a pohyb přímých zahraničních investic. V závěru práce jsou zhodnoceny vzájemné obchodní a kapitálové vztahy České republiky a Rakouska.

Abstract

NEŠPOROVÁ, L. *Economic relations of the Czech Republic and Austria*. Cheb: Economics faculty of West Bohemian University in Pilsen, 68 s., 2012

Key words: The Czech Republic, Austria, international economic relations, foreign direct investment,

This thesis deals with the mutual economic relations between the Czech Republic and Austria. The objective of this thesis is the evaluation of selected forms of international economic relations that take place between the Czech Republic and Austria and the subsequent assessment of their future development. The thesis is divided into three parts. The first part is devoted to the characteristic of forms of international economic relations, the factors that affect these relationships and entities that act in these relations. The second part is devoted to the economic characteristic of Austria. The third part is focused on selected economic relations between the Czech Republic and Austria – the bilateral trade and movement of foreign direct investment. In the conclusion are evaluated bilateral trade and capital relations of the Czech Republic and Austria.